

ODE Dohányzás Monitor

Az Országos Dohányfüstmentes
Egyesület Magyar Gallup Intézet
támogatásával végzett monitoring
vizsgálatai (2002 – 2004 – 2006 - 2007)

Az ODE

- Az Országos Dohányfüstmentes Egyesület a legnagyobb tagsággal rendelkező, 1987 óta működő egészséges környezetért küzdő fogyasztóvédelmi, dohányellenes szervezet.
- 2005 folyamán az ODE kezdeményezésére több mint 150 esetben, a bíróságok és felügyeleti hatóságok jogerős ítéleteket hoztak különböző szervezetek és dohányérdekeltségek ellenében a dohányfüstmentes környezetet törvényi szabályozásának betartatása érdekében.
- A magyar kormány és törvényhozás európai dohányzásellenes egyezmények kijátszását eredményező szabályozása ellen az ODE más dohányzásellenes szervezetekkel együtt minden fórumon – beleértve a brüsszeli hatóságokat is – harcol, rámutatva a dohánylobbi ártalmas tevékenységére.
- 2000 óta jelenteti meg a Magyar Dohányzás Monitor jelentését a Magyar Gallup Intézet támogatásával.
- A média és vállalati partnerséggel, illetve a Dohányzás Monitorral kapcsolatos kérdésekkel forduljanak Manchin Róberthez
- az ode@ode.hu email címen, vagy közvetlenül a +36 30 555 6217 telefonszámon
- A szervezet rendes és pártoló tagságával kapcsolatos kérdésekkel, illetve a szervezet működésével kapcsolatos dokumentumokkal kapcsolatban a szervezet honlapján lehet további információkat találni: www.ode.hu

Közgondolkodás a dohányzásról

A dohányzás megítélése nem változott az elmúlt évben. Ugyanúgy, mint tavaly a lakosság két-ötöde tartja nagyon súlyos problémának, komoly problémának ugyanennyien – összességében minden tíz magyar felnőttből nyolcan tartják problémásnak a jelenlegi országos helyzetet.

A dohányzásról a közgondolkodás összességében nem változott 2004-2007 között.

A nőknek nagyobb része gondolja azt, hogy a dohányzás nagyon súlyos probléma (48%), mint a férfiaknak (34%).

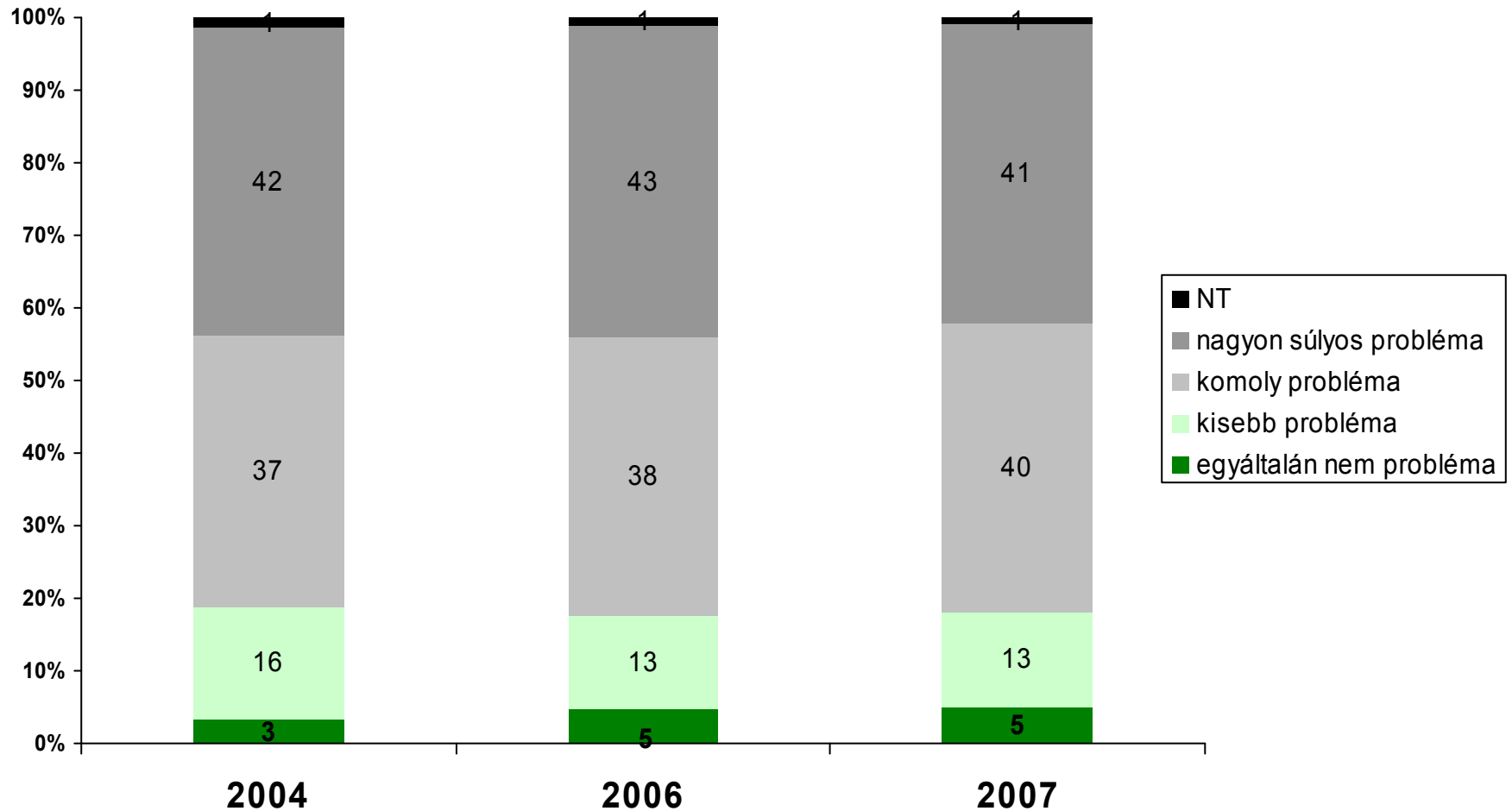
A felsőfokú végzettségűek (47%) inkább látják ezt a problémát, mint az alacsony iskolai végzettségűek (34%).

A 60 évesnél fiatalabbak kevésbé tartják súlyos problémának a dohányzást, mint a 60 felettek.

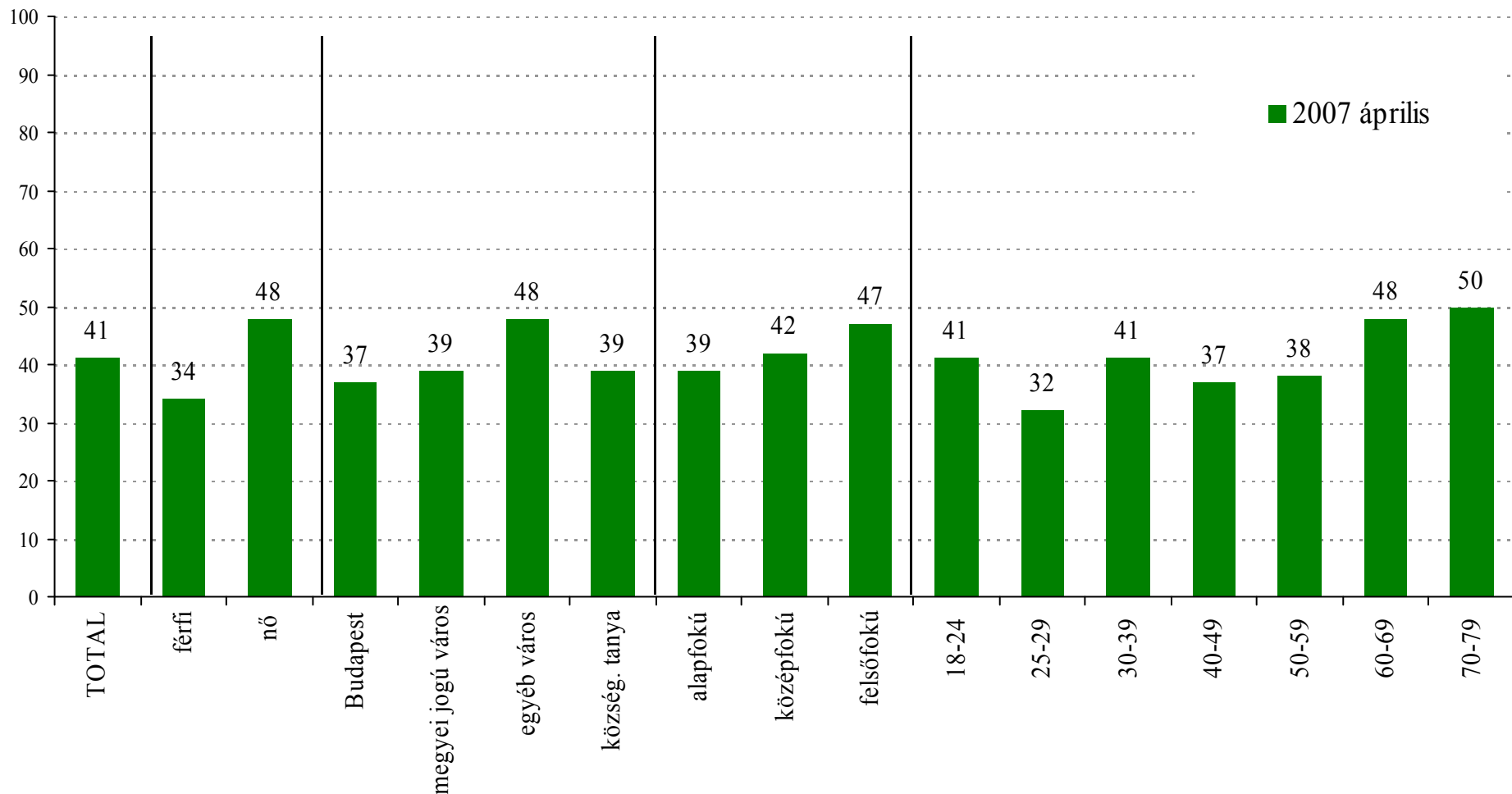
„Az országban mennyire súlyos probléma a dohányzás?”

- TOTAL % -

„Az országban nagyon súlyos probléma a dohányzás”

- demográfiai csoportok szerint % -

A dohányzók aránya

Szignifikánsan nem változott az elmúlt három évben a dohányzók aránya:

2004-ben a lakosság 31 százaléka, 2006-ban és 2007-ben 33 százaléka dohányzik napi rendszerességgel

Tíz nőből 2.5, míg tíz férfiből 4 dohányzik rendszeresen. A férfiak között a dohányzók aránya 5 százalékponttal emelkedett az utóbbi három évben, a nők körében nem változott a dohányzók aránya.

Alkalmi dohányos a lakosság 4 százaléka, legnagyobb arányban a 18-24 évesek körében vannak azok, akik próbálgatják a cigarettát (10%)

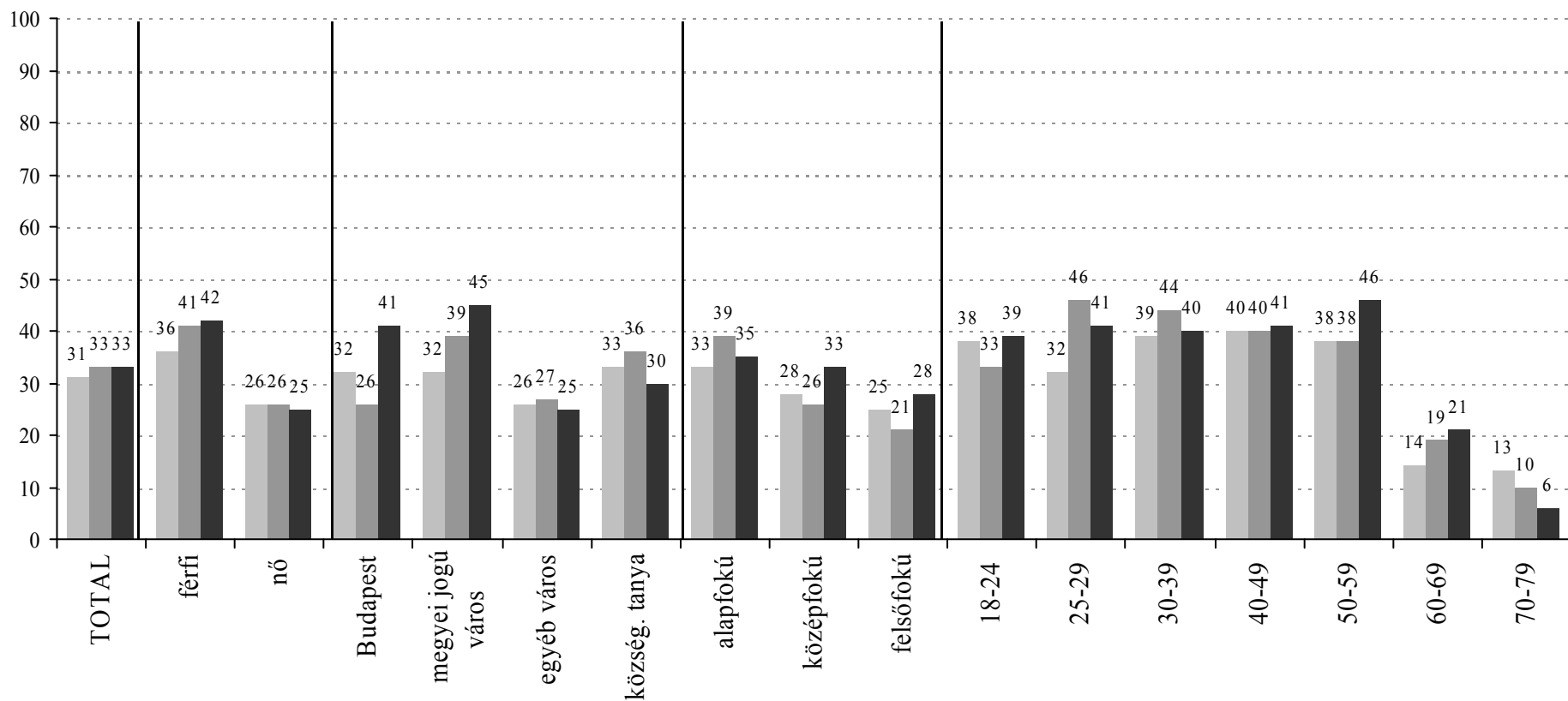
A teljes lakosság 18 százaléka dohányzott korábban, de sikeresen leszokott erről

legnagyobb arányban a felsőfokú végzettségűek (23%) és a 60 év felettek (30%) körében vannak azok akik korábban dohányoztak, de már leszoktak.

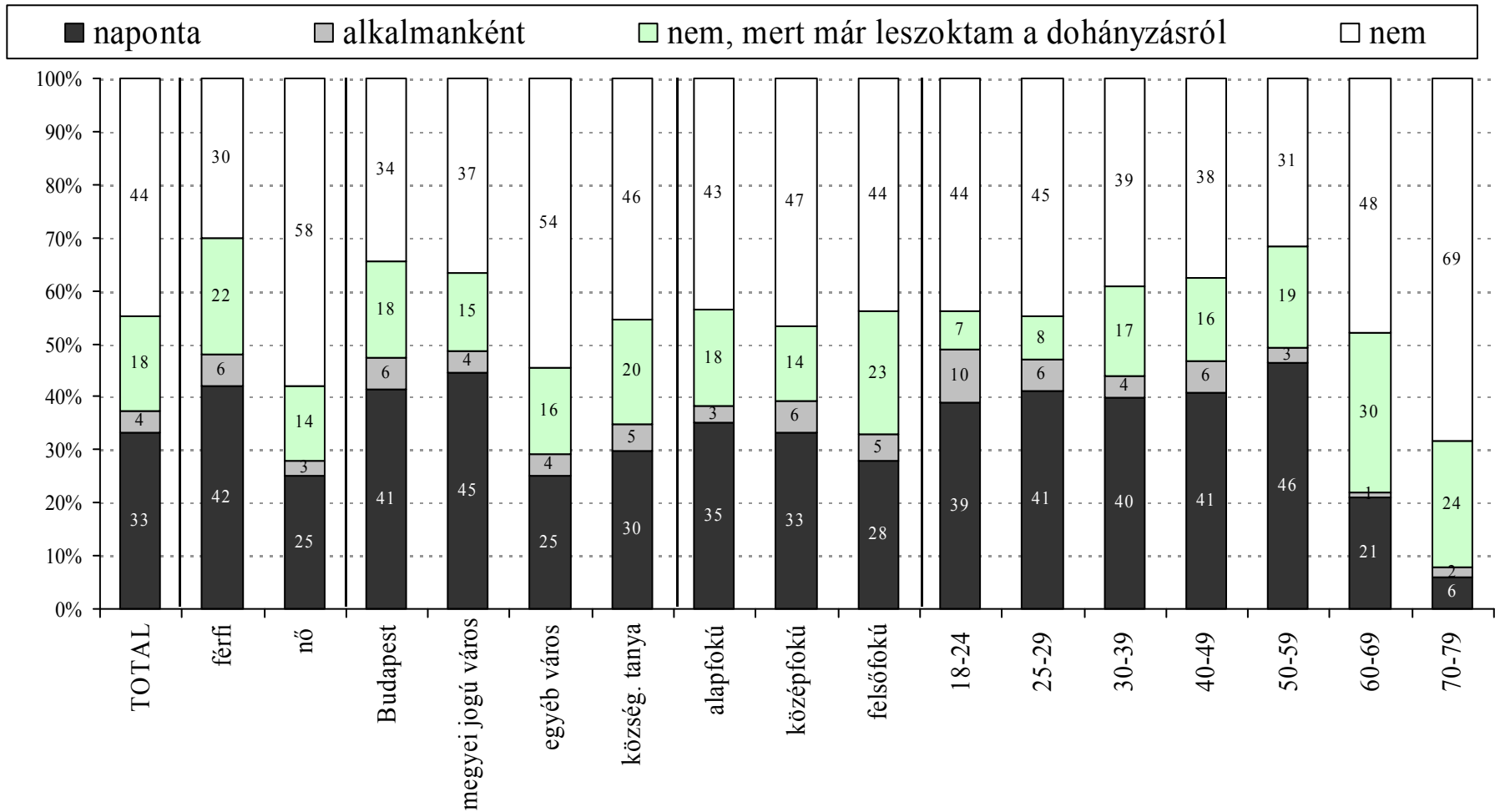
Naponta dohányzók aránya a felnőtt népességben

■ 2004 október ■ 2006 március ■ 2007 április

Dohányzik-e Ön?

- 2007 április % -

Az elszívott mennyiség

Tavaly óta nem csökkent az egy dohányosra jutó elszívott cigaretta mennyisége: 2004-ben 17,4 db-ot, 2006-ban 16,2 db-ot, 2007-ben 16,5 darabot szívtak el átlagosan fejenként a dohányosok.

A dohányosok fele (53%) 20 száznál kevesebbet szív el naponta.

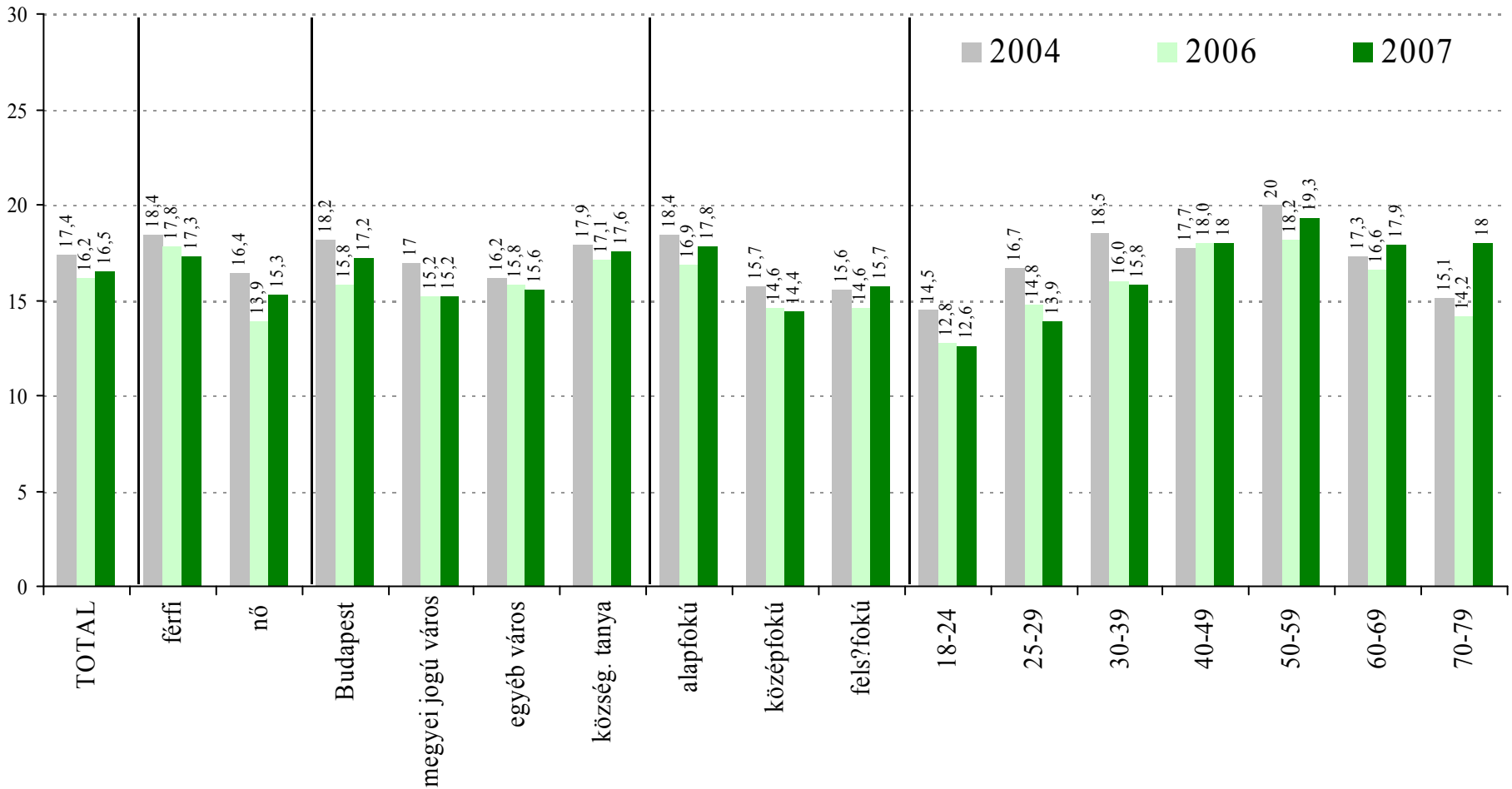
2000 óta jelentős csökkenést mérünk az elszívott cigaretta mennyiség terén: **2000-még a dohányosok 22%-a szívott el napi 20-nál kevesebbet, a többiek ennél többet, 2004 őszén már 45%, 2006-ban 52%, 2007-ben 53% tartozik a „20 szál alattiak” táborába**

Legtöbben középkategóriás (400-499 Ft) cigarettát szívnak (43%), míg a dohányosok negyede (28%) ennél olcsóbbat, és ugyanennyien (28%) drágábbat.

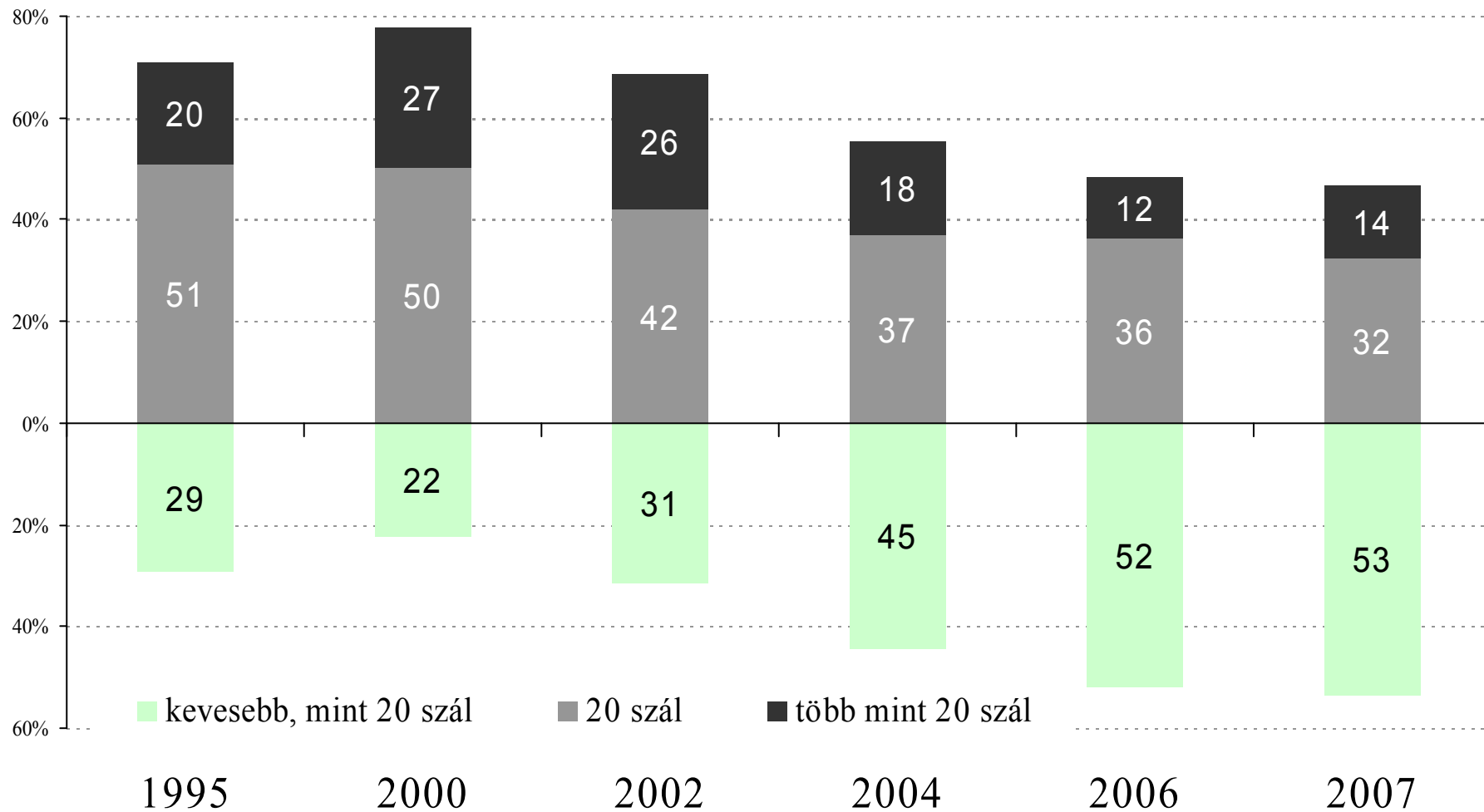

Átlagos mennyiség naponta

- 2004 október– 2006 március: átlag db -

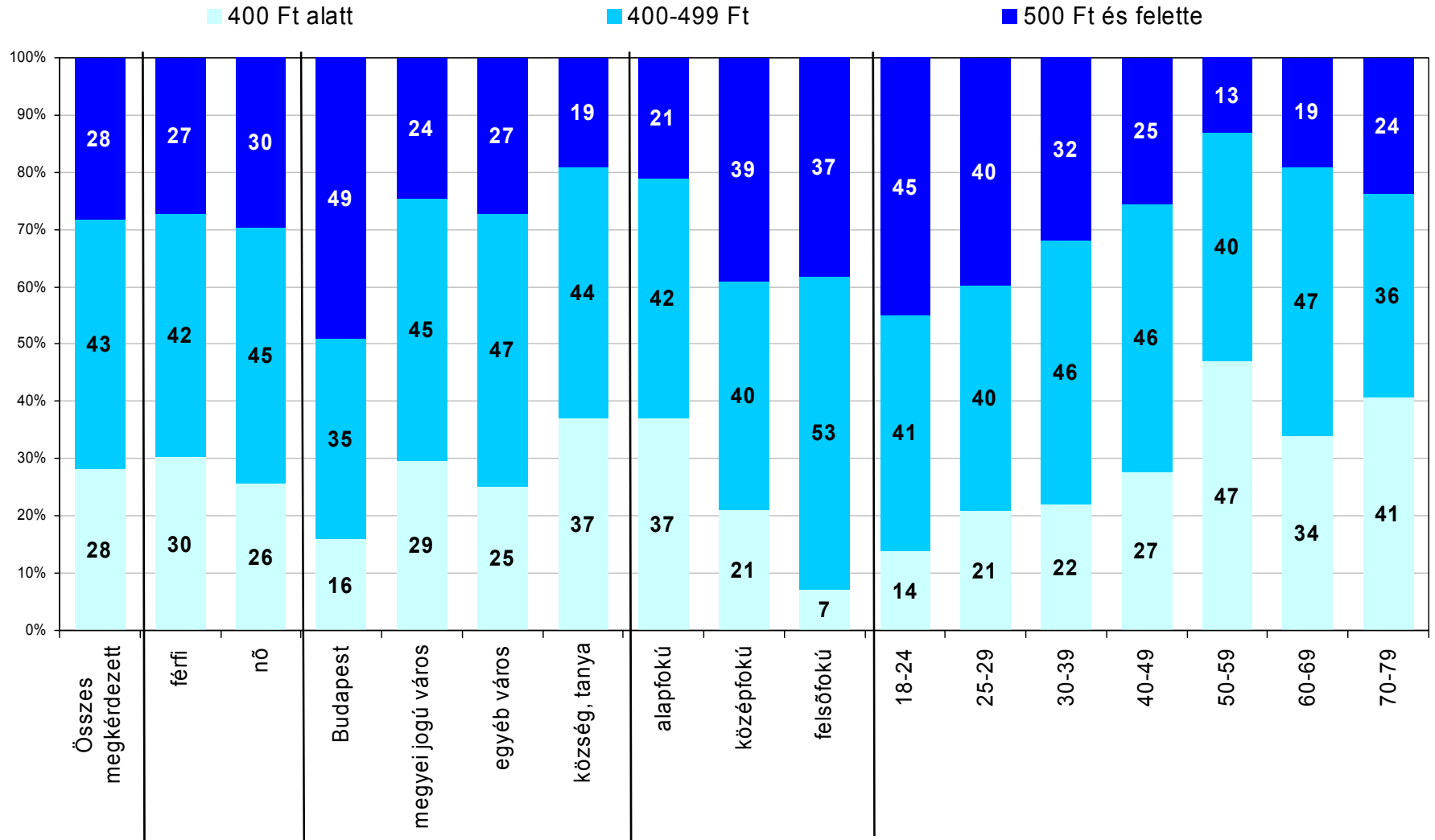

Elszívott cigaretta mennyiség naponta

Egy doboz cigaretta ára

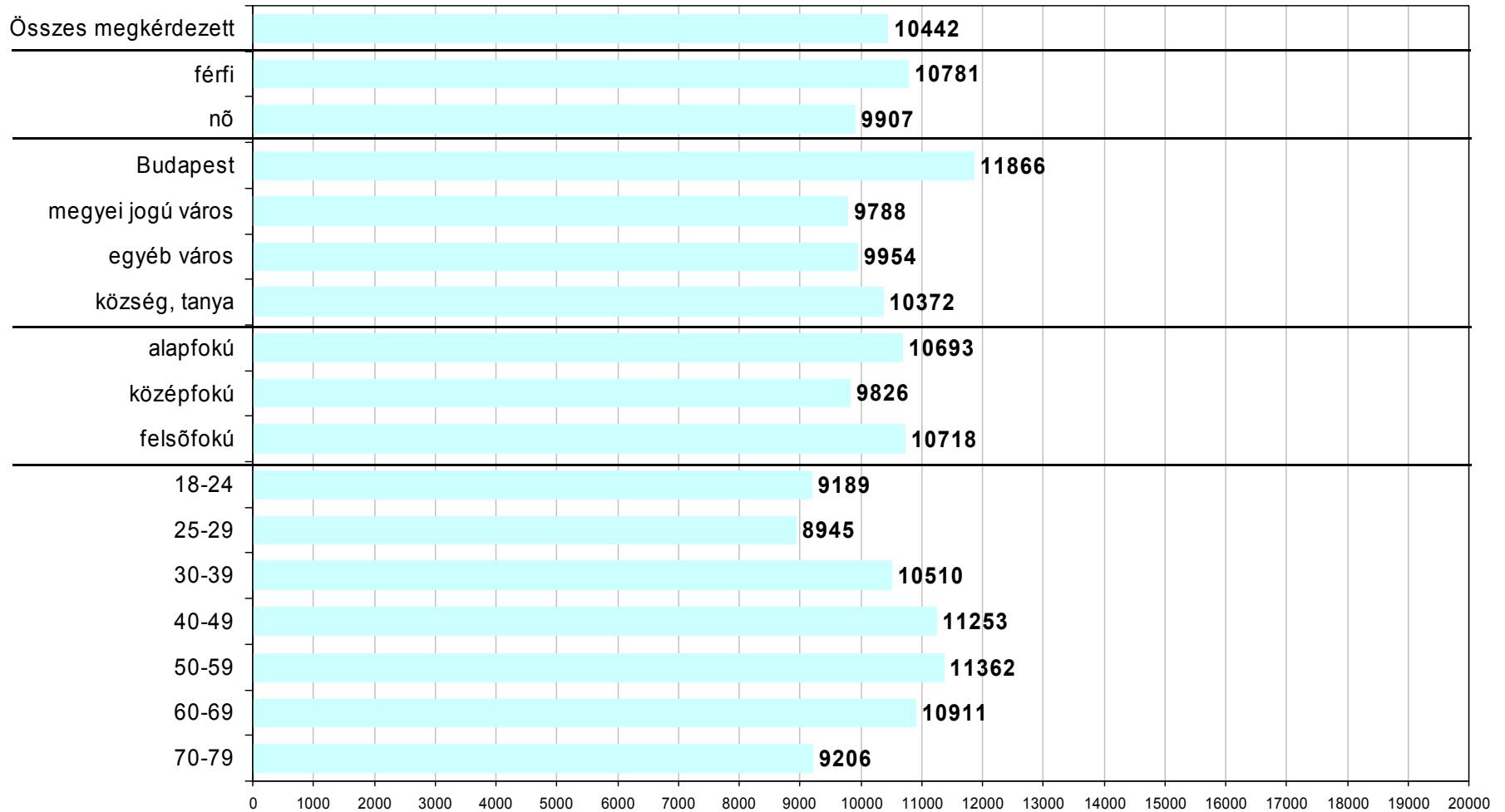
- a dohányzók körében, 2007 -

Havi átlagos költség cigarettára

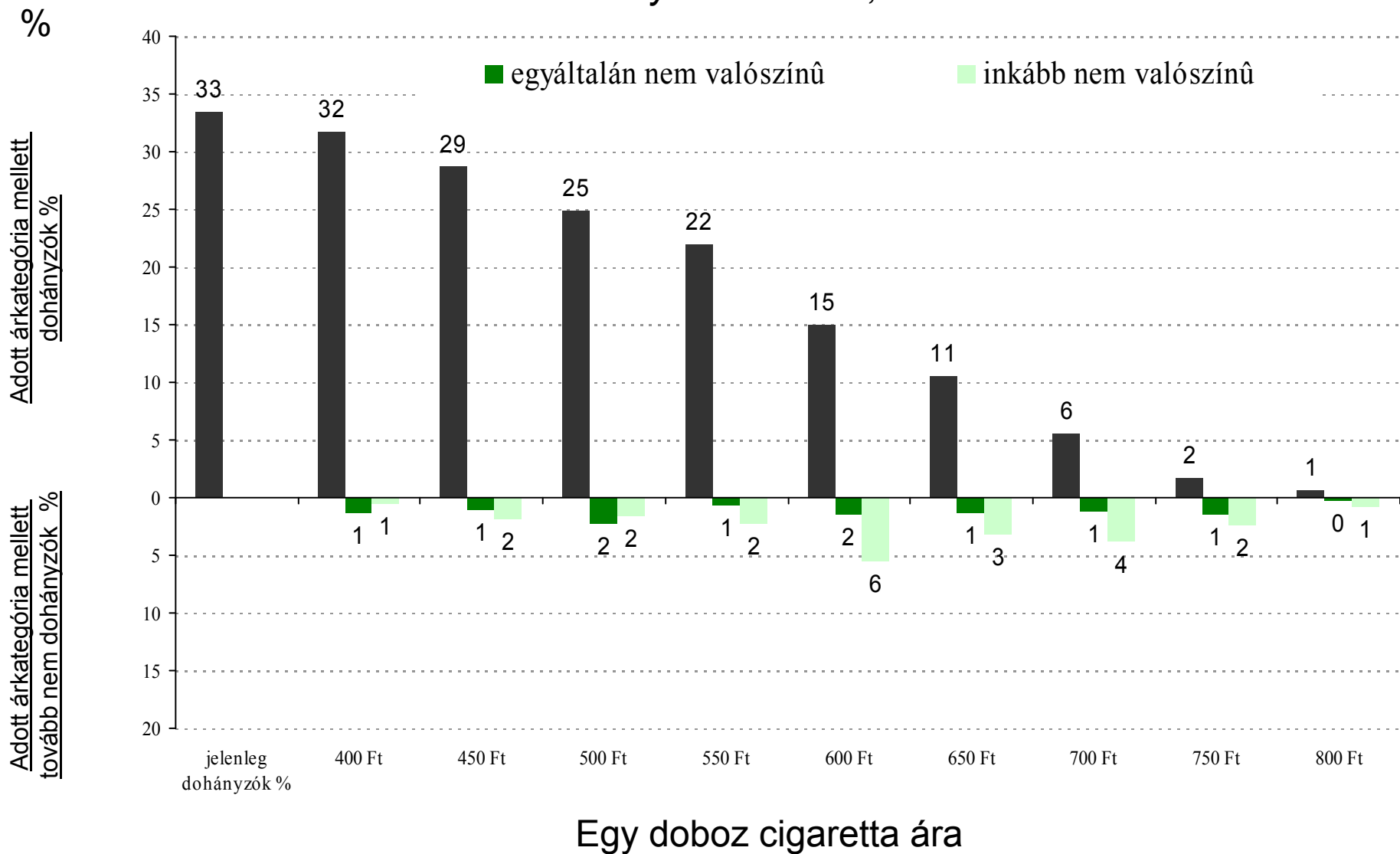
- a dohányzók körében, 2007 -

Ft

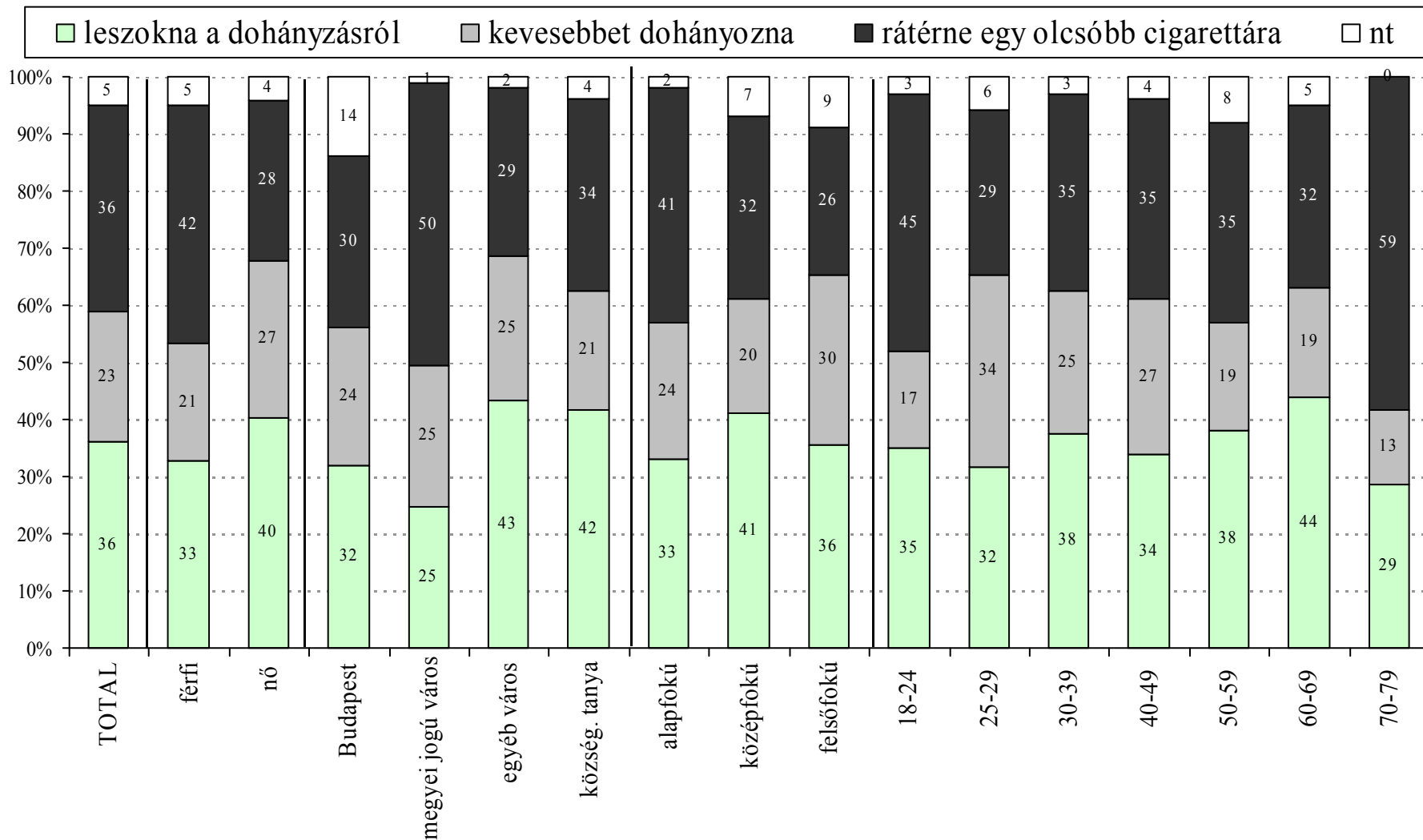
A megszokott cigaretta vásárlási valószínűsége áremelés esetén

- a dohányzók körében, 2007 -

Alternatívák, ha már nem tudják a megszokott cigarettát venni

- a dohányzók körében, 2007 -

A rászokás

A mai a dohányosok háromnegyede korán, 18 éves korában vagy hamarabb kezdett dohányozni.

- **Nagyrészüik (42%) már 16 éves korában, vagy előtte, 17-18 éves kora között pedig további harmaduk (34%).**
- **2000 és 2004 között drasztikusan nőtt a korán kezdők aránya a dohányos népességben belül, 2004 és 2007 között valamelyest csökkent a 16 évesnél fiatalabban már dohányzók aránya, de még mindig a dohányosok 43 % kezd el a gimnázium alsóbb éveiben dohányozni.**

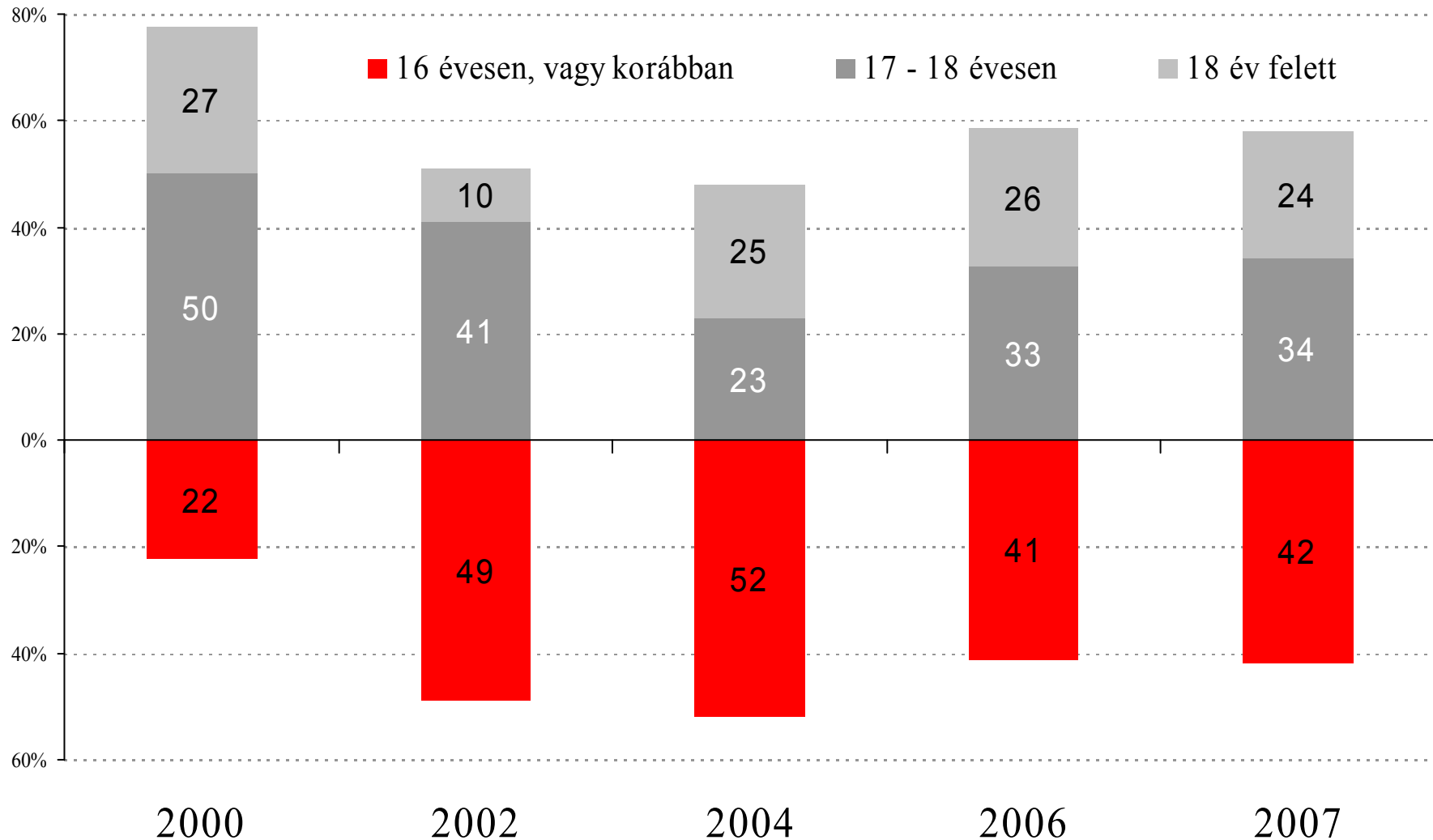
A dohányzásra való rászokás és a családi / baráti környezetben lévő dohányosok száma között nagyon szoros az összefüggés.

- **Akik 18 éves koruk előtt is dohányoztak, azok a háromnegyed részének az apja is dohányzott, a később rászokóknál ez az arány alacsonyabb**

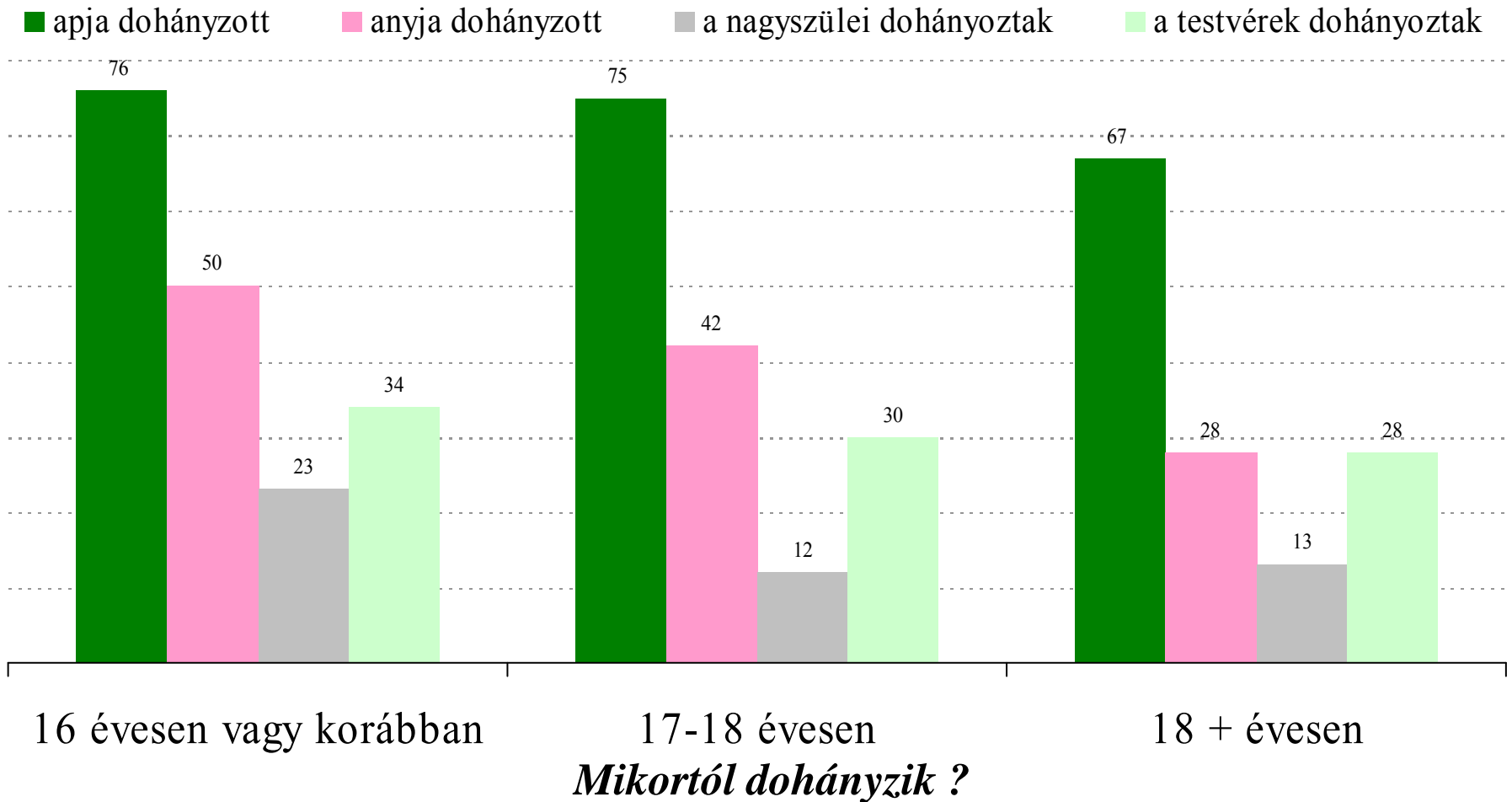
Hány éves korában szokott rá a dohányzásra ?

A családi hozzáállás meghatározó a rászokásban

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban

$N^{2006}=717$

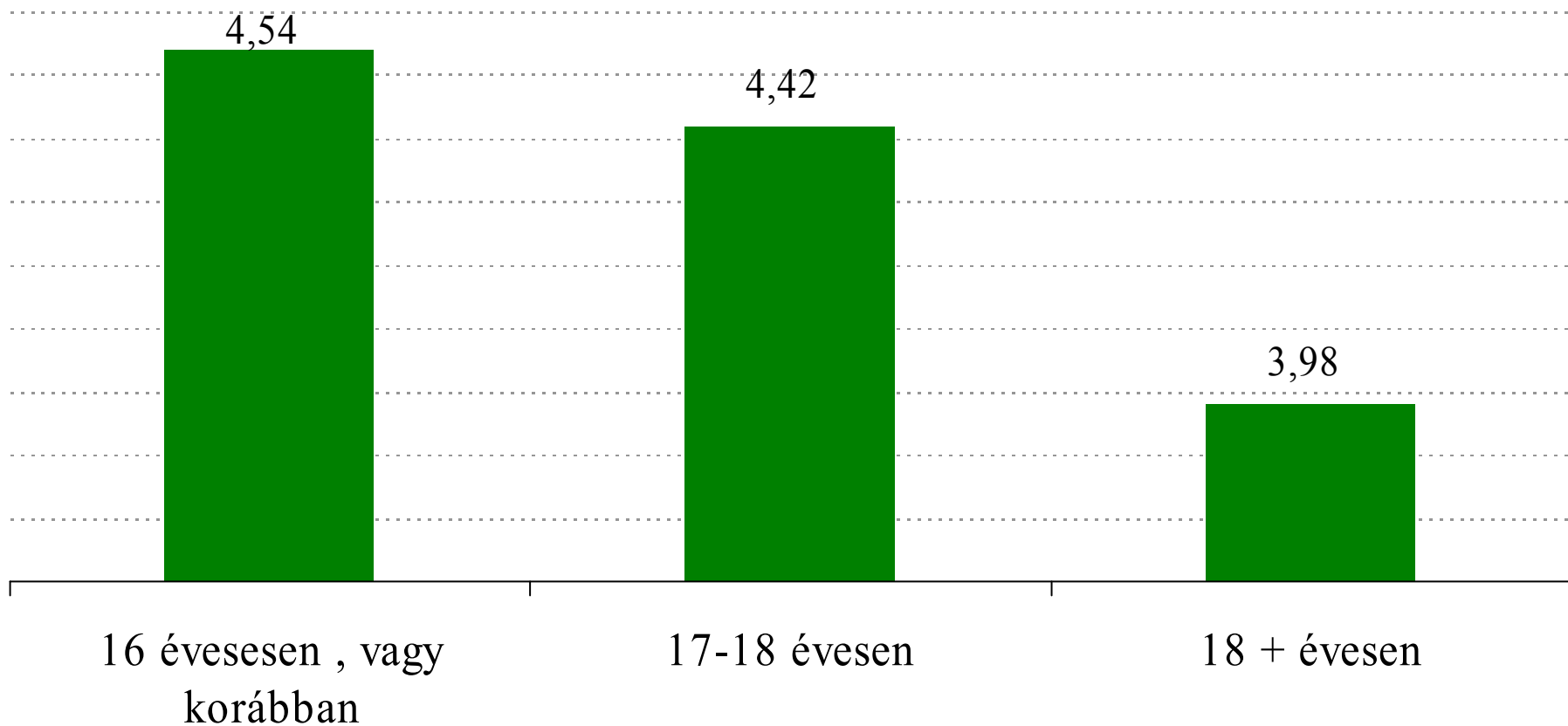

„Barátai/ismerősei közül hányan dohányoznak?”

- átlagok -

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban

$N^{2006}=717$

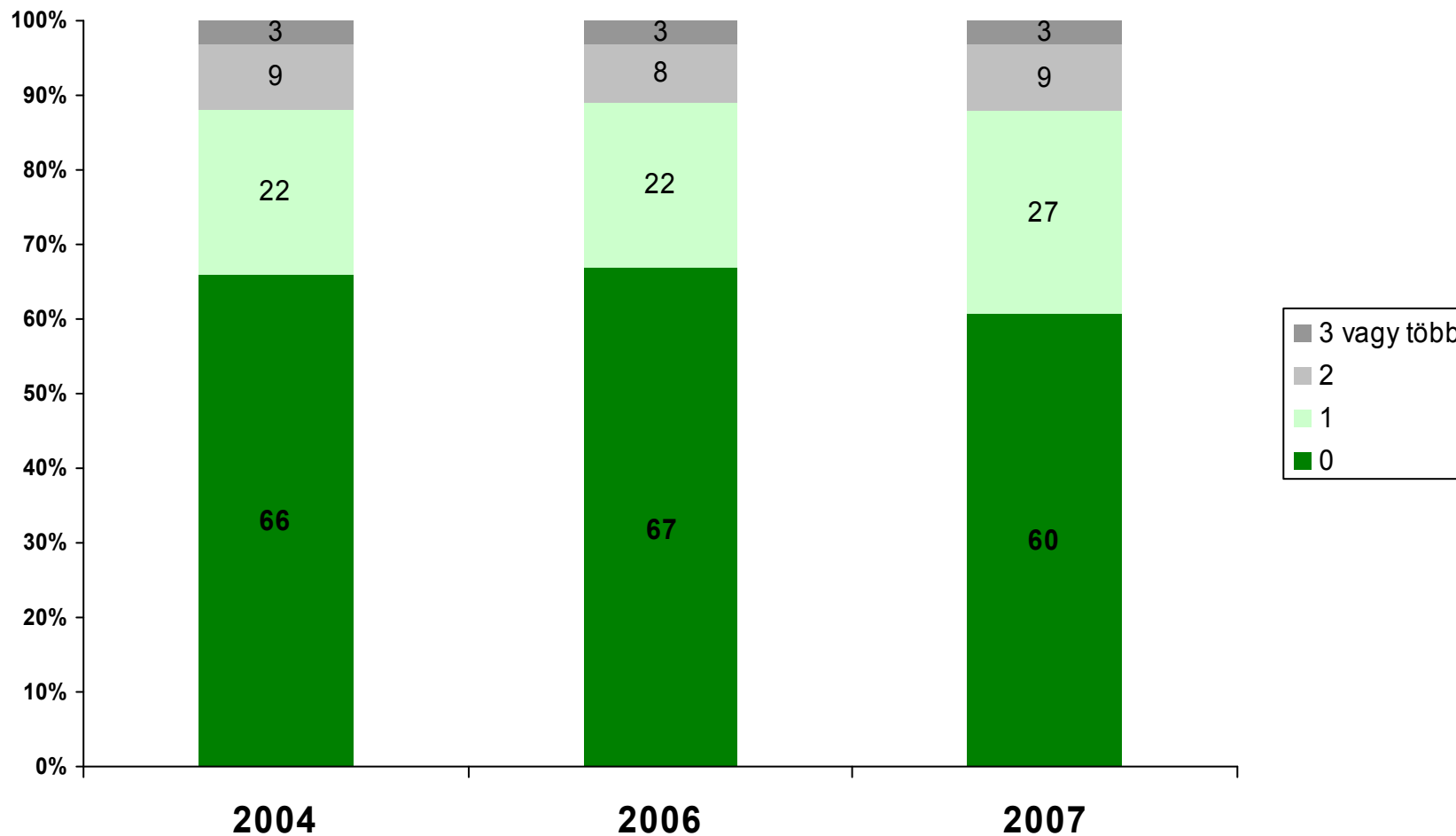
Mikortól dohányzik ?

„Hány családtagja dohányzik rendszeresen?”

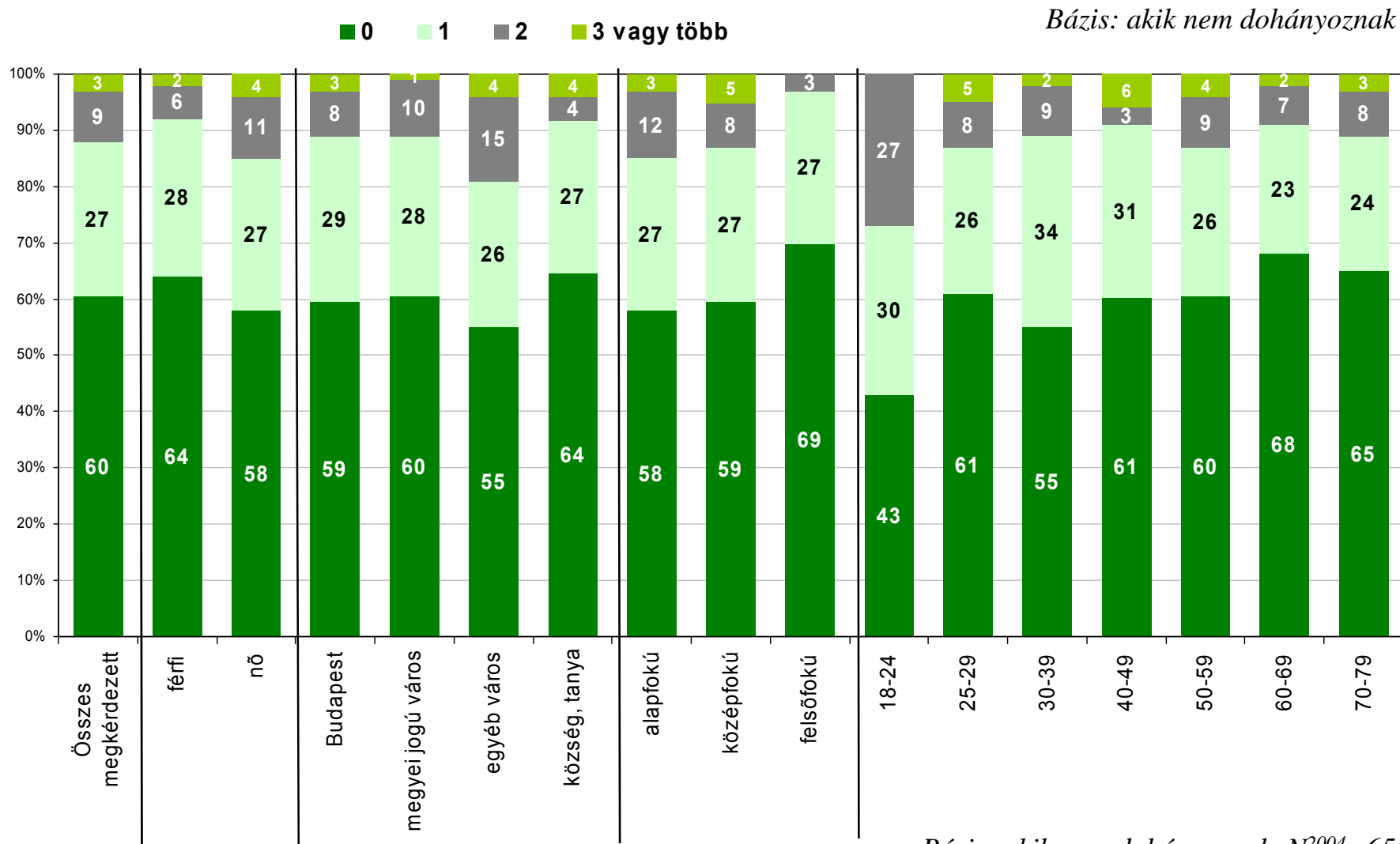
- a nem dohányzók körében -

- TOTAL % -

„Hány családtagja dohányzik rendszeresen?”

- a nem dohányzók körében, 2007 -

Bázis: akik nem dohányoznak, N²⁰⁰⁴=655

A dohányzásról leszokni szándékozók

Összességében a dohányosok kevesebb, mint fele óhajt leszokni a dohányzásról. Kevesebben, mint tavaly, vagy három éve.

Drasztikusan csökkent a felsőfokú végzettségű dohányosok körében a leszokási hajlandóság

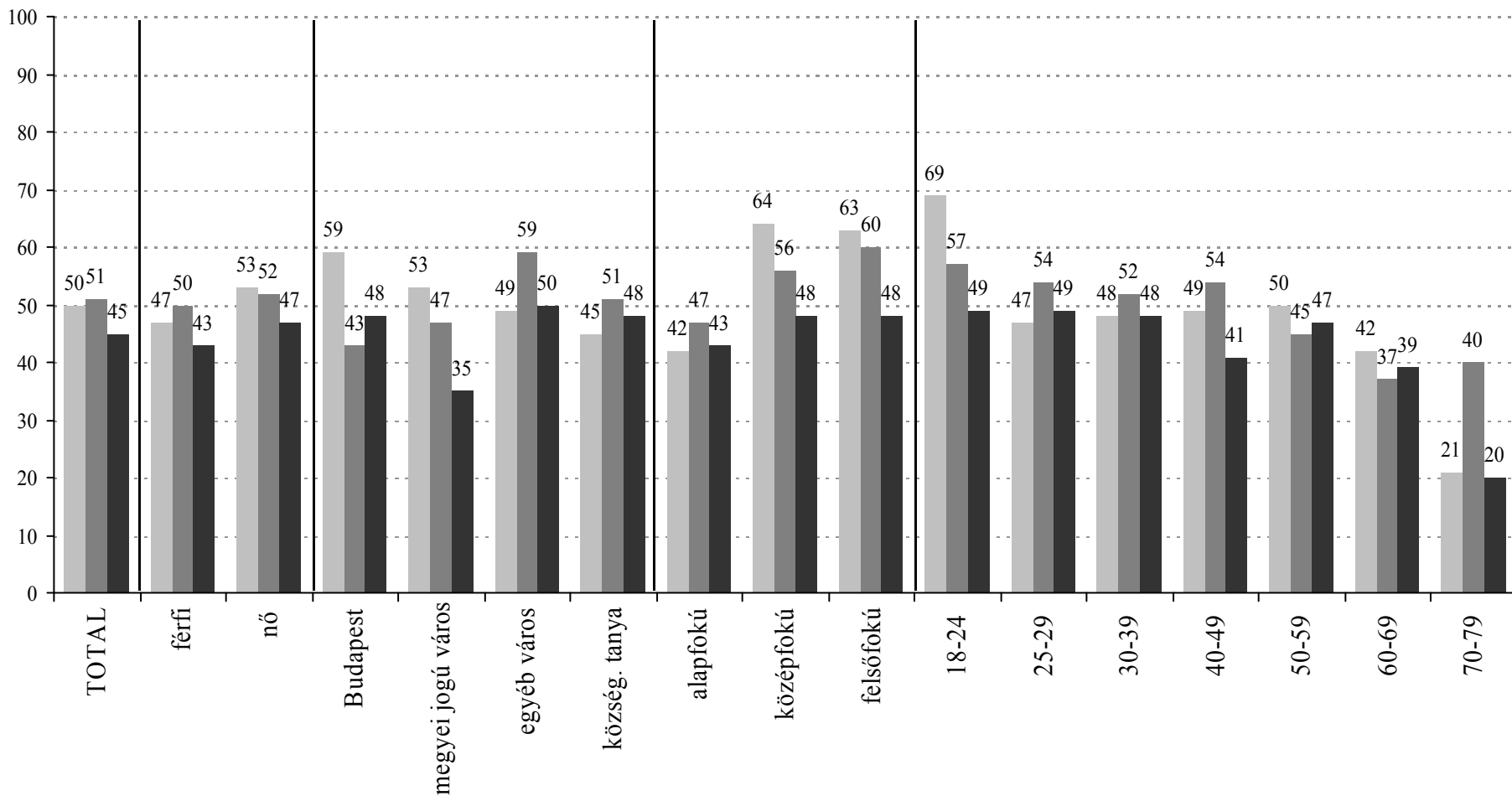
Az életkor előrehaladtával és különösen 50 év felett csökken azoknak az aránya, akik eldobnák e szokásukat

A leszokni szándékozók döntő része (81%) olyan dohányos, aki már próbálkozott a leszokással, minden második közülük az elmúlt évben. Segédeszközt kevesen, mindössze 17%-uk használt.

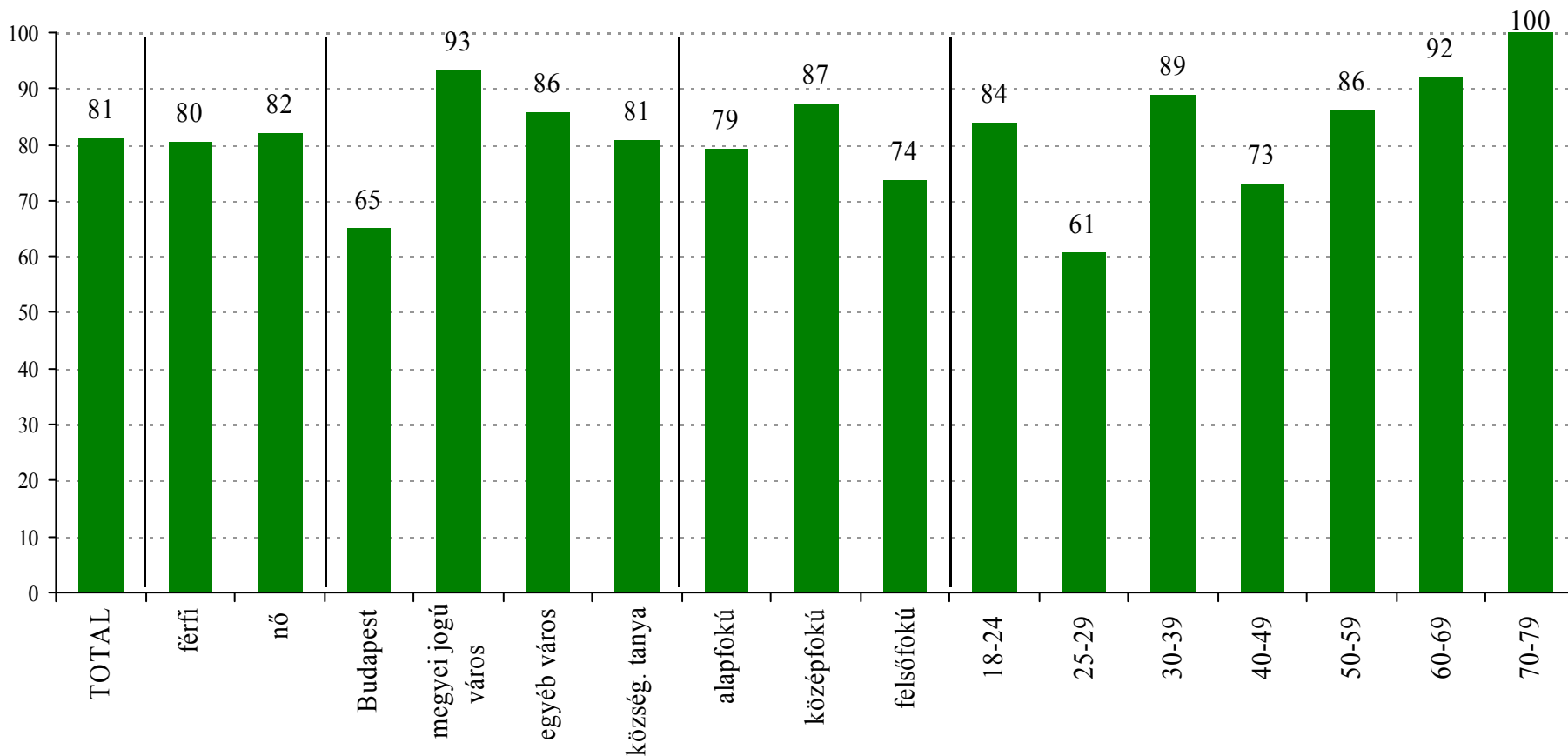
Szándékában áll leszokni a dohányzásról

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napon

Meg is próbált leszokni a dohányzásról

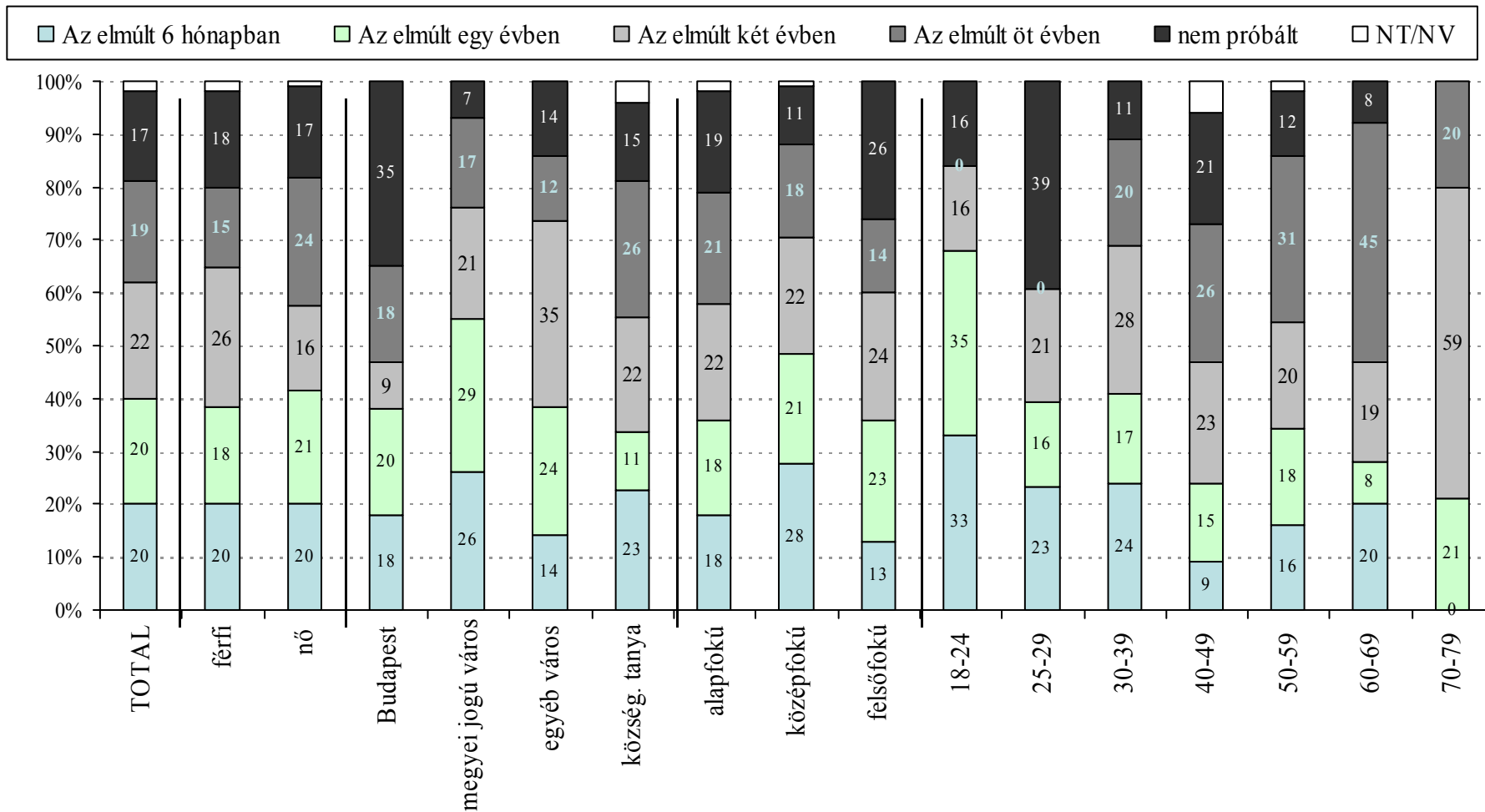
Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban és szándékában áll leszokni a dohányzásról, 2007

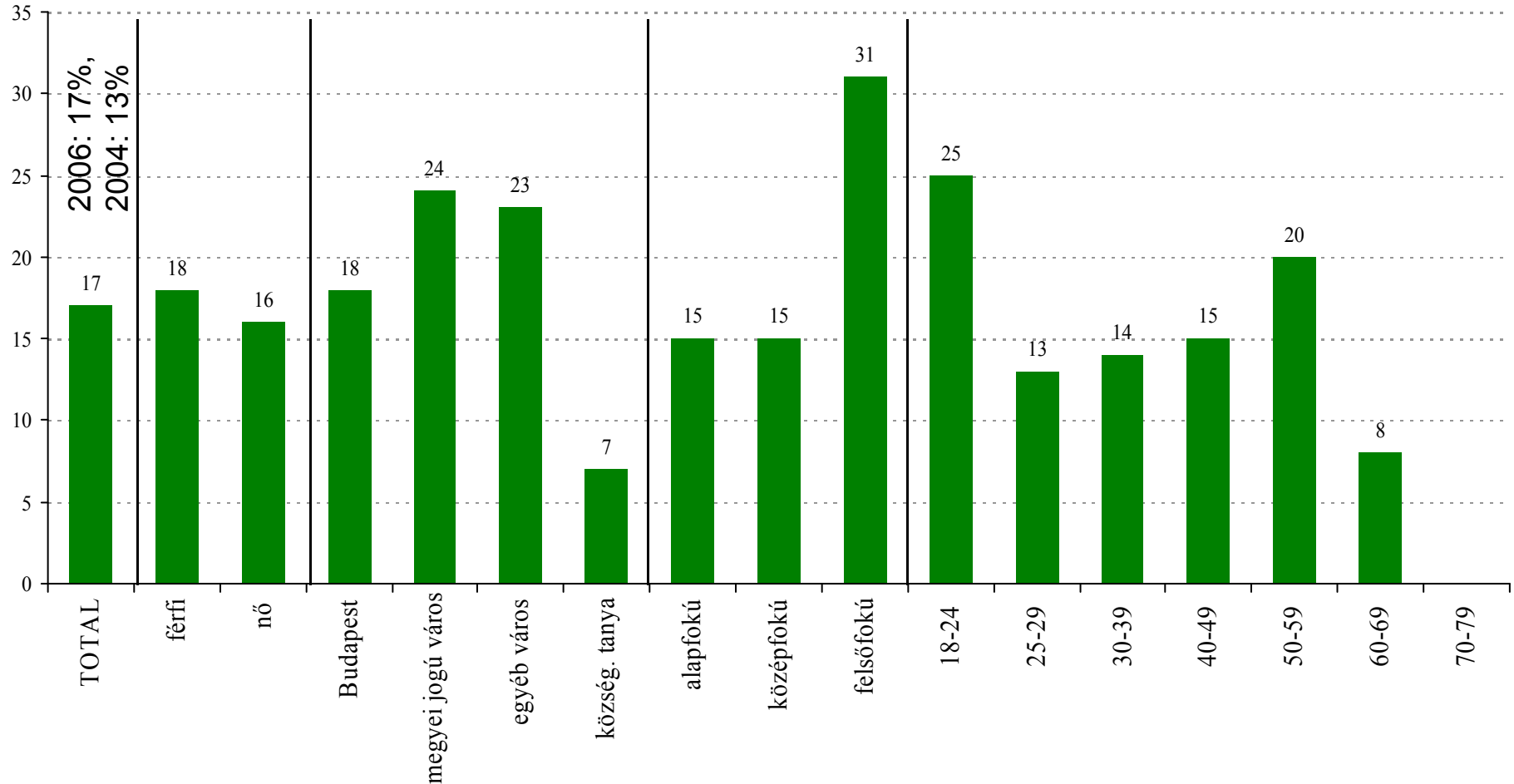
Mikor próbált meg legutoljára leszokni a dohányzásról?

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban és szándékukban áll leszokni

Amikor legutóbb le szeretett volna szokni a dohányzásról, használt ehhez valamilyen segédeszközt?

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban és próbáltak már leszokni

Orvosi segítség a leszokásban

A dohányosok háromnegyedét (77%) már megkérdezte orvos, hogy dohányzik-e , de jóval kevesebben vannak azok, akiknek tanácsolták is, hogy szokjon le a dohányzásról (55%).

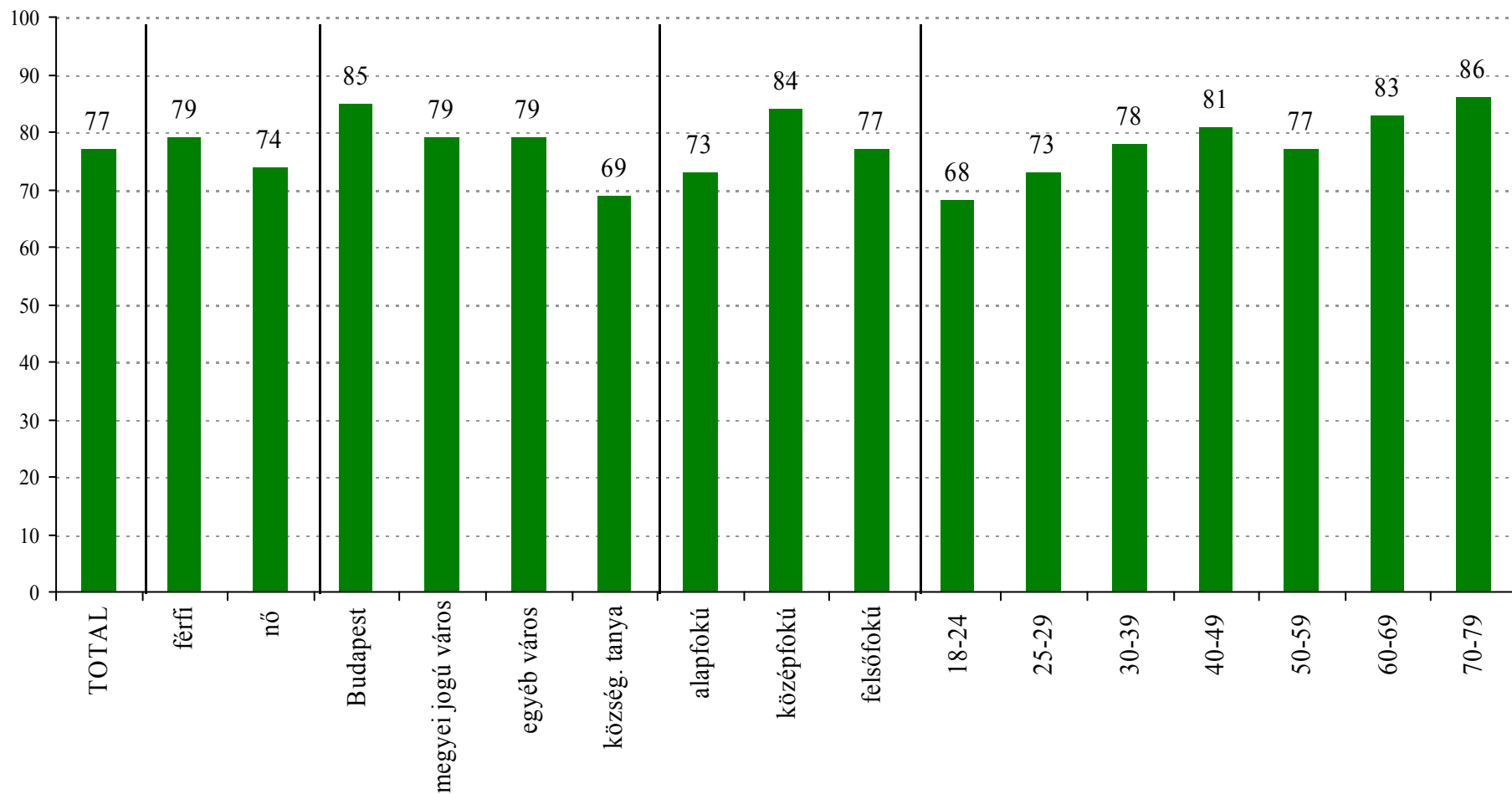
A budapestieknek inkább tanácsolják ezt az orvosok, mint a falun élőknek.

Az orvosok a 60 feletteknek javasolták leginkább a dohányzásról való leszokást, de a 30 felettek is inkább kapták ezt a tanácsot , mint a fiatalabbak.

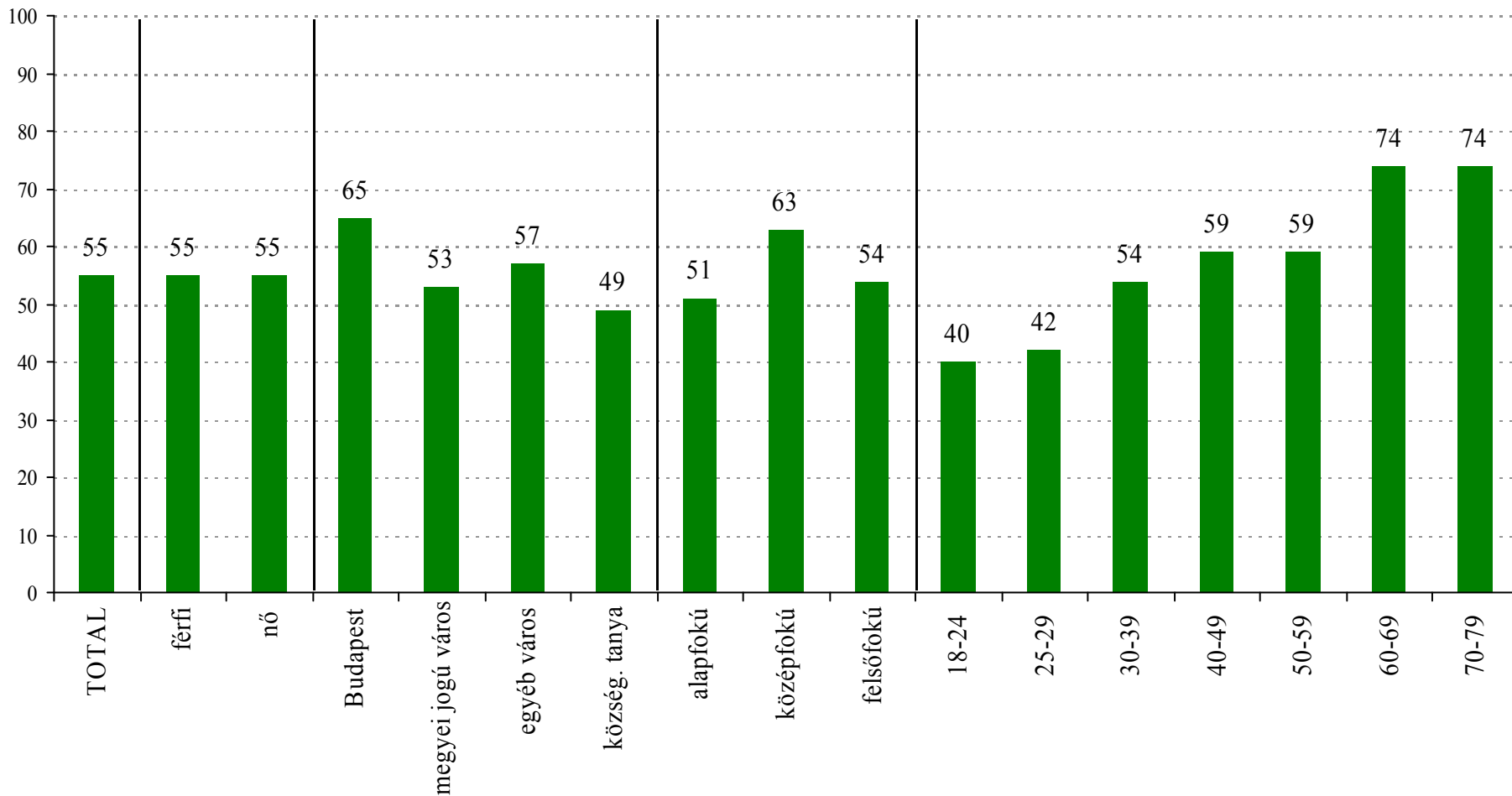
Előfordult-e valaha is, hogy egy orvos, vagy más, az egészségügyben dolgozó személy megkérdezte Öntől hogy dohányzik-e ? - igen % -

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban, 2007

Előfordult-e, hogy egy orvos, vagy más, az egészségügyben dolgozó személy tanácsolta Önnek a dohányzásról való leszokást? - igen % -

Bázis: akik dohányoztak az elmúlt 30 napban, 2007

A DOHÁNYMARKETINGGEL ÉS A NYILVÁNOS DOHÁNYZÁSSAL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖK

Dohánymarketinggel kapcsolatos attitűdök

Nem szigorodott tovább a közvélekedés a dohányzással kapcsolatban

- ↗ A lakosság kétharmada egyetért azzal, hogy *„meg kellene tiltani a dohánytermékek reklámozását az üzletekben”*.
- ↗ Valamivel kevesebben, de még így is a lakosság nagyobbik fele egyetért azzal, hogy *„meg kellene tiltani a nyitott nyilvános helyeken való dohányzást”* és hogy *„különleges engedéllyel rendelkező üzletek árusíthatnának csak dohánytermékeket”*.
- ↗ A lakosság fele ért egyet azzal, hogy *„meg kellene tiltani, hogy dohánygyárak sport, vagy közéleti rendezvényeket szponzoráljanak”*.

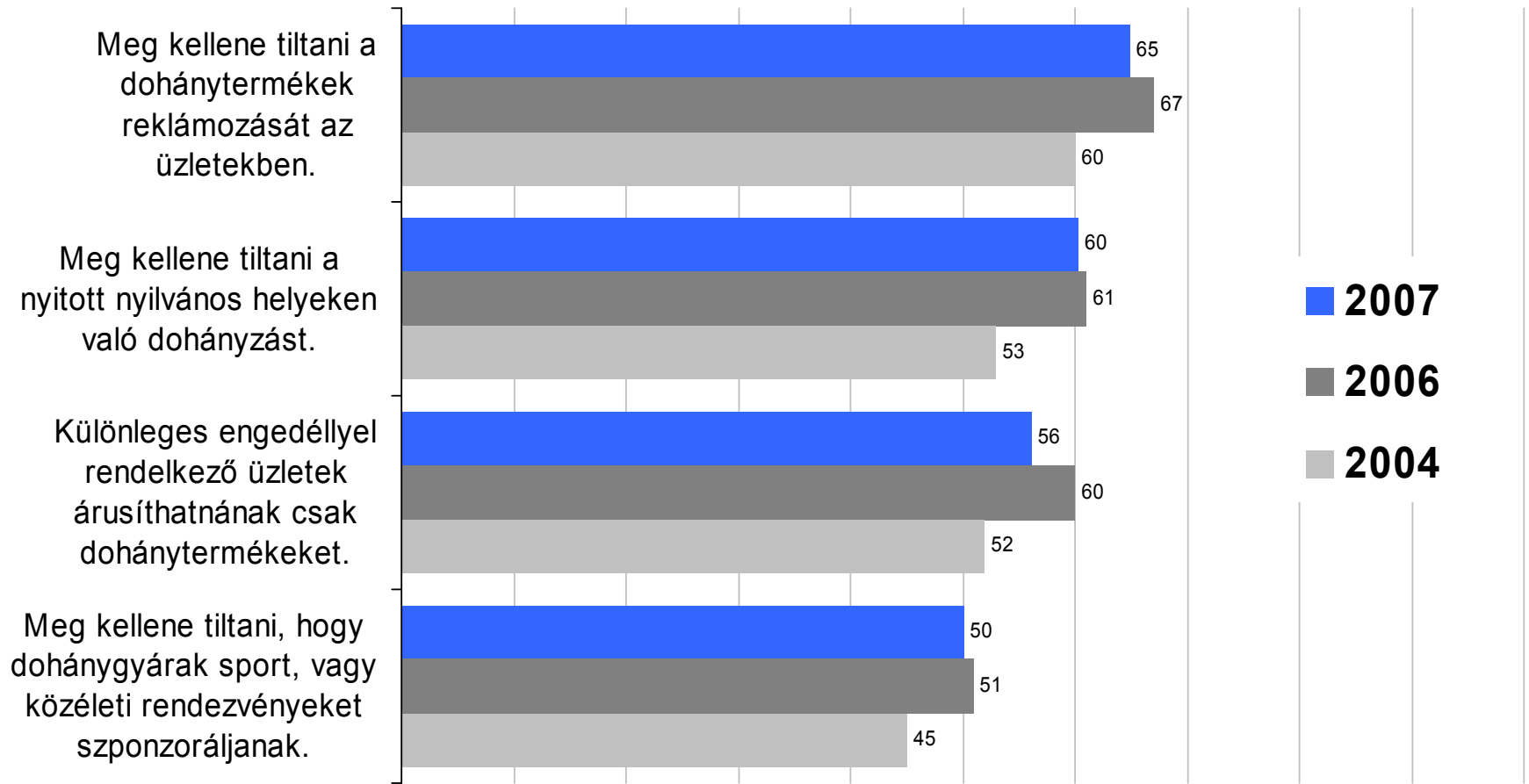
Minden attitűd esetében az idősebb korosztályok felé haladva szigorodik a megítélés.

A 2004-es felméréshez képest leginkább a fiatalok (40 alattiak) véleménye változott, 10-15 százalékponttal többen vannak azok, akik megszorítás-pártiak a dohányzással kapcsolatban.

Dohánymarketinggel kapcsolatos attitűdök 2004 – 2007

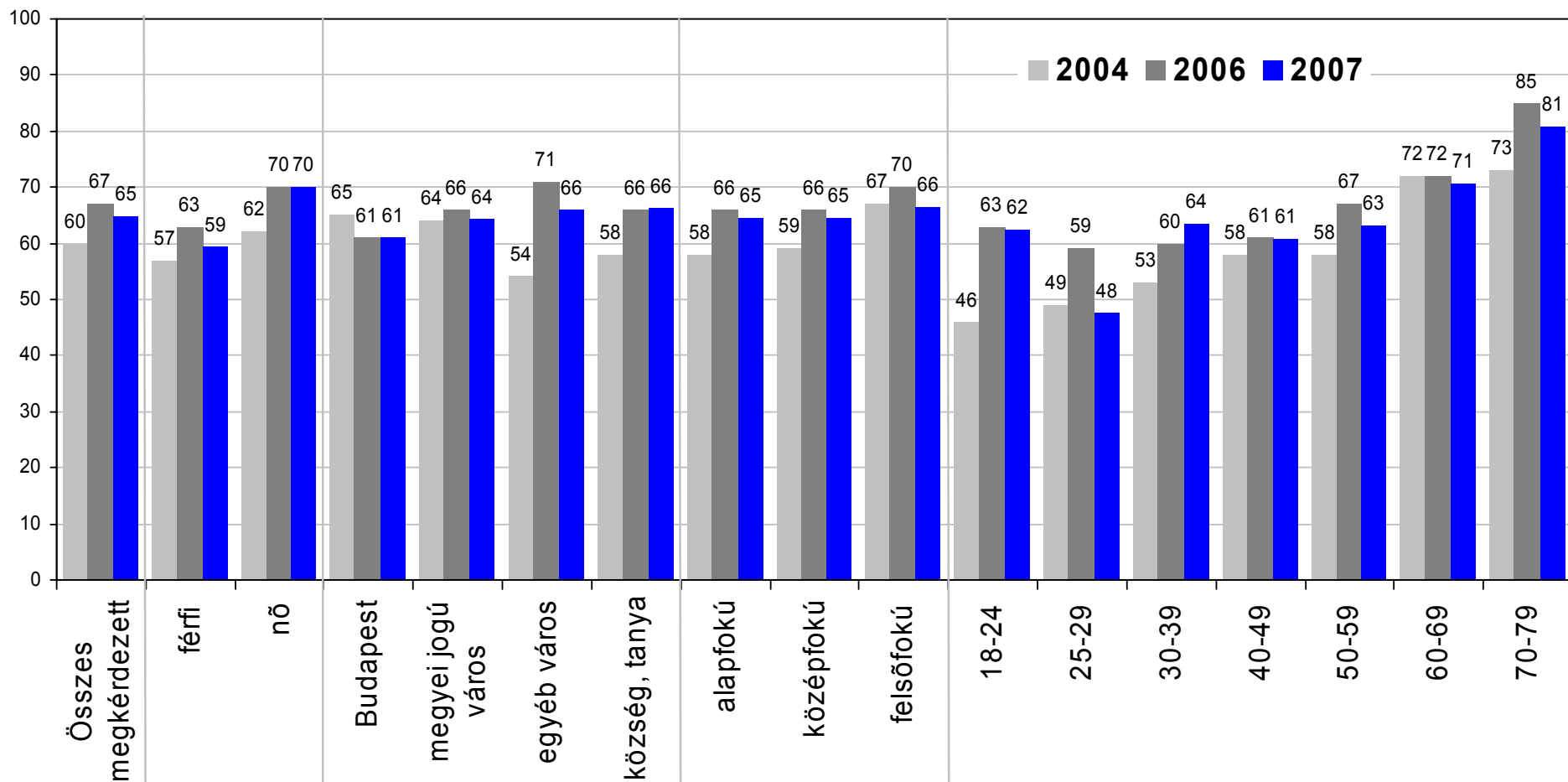
- Egyetértők aránya %-

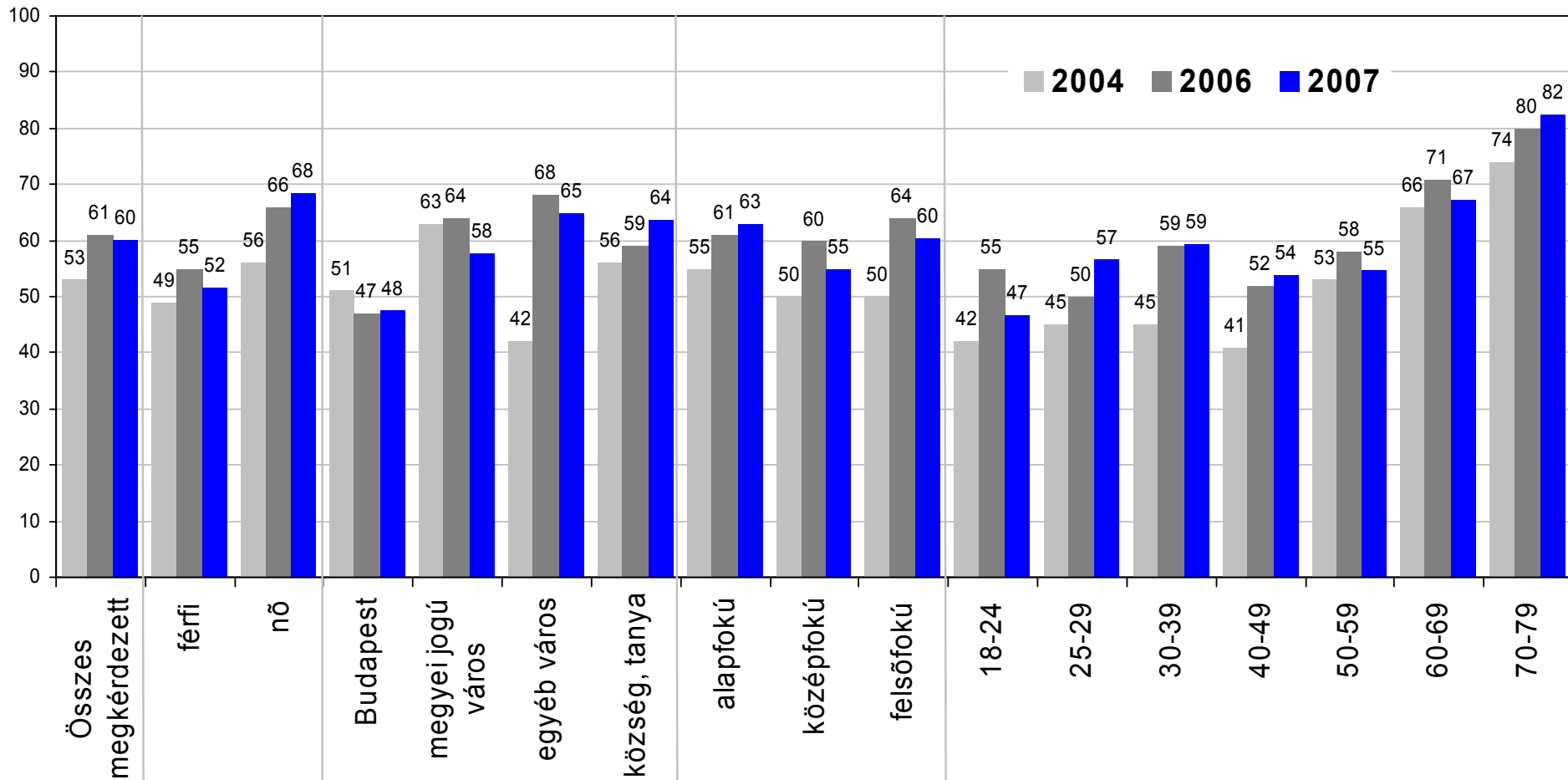
„Meg kellene tiltani a dohánytermékek reklámozását az üzletekben.”

- Egyetértők aránya -

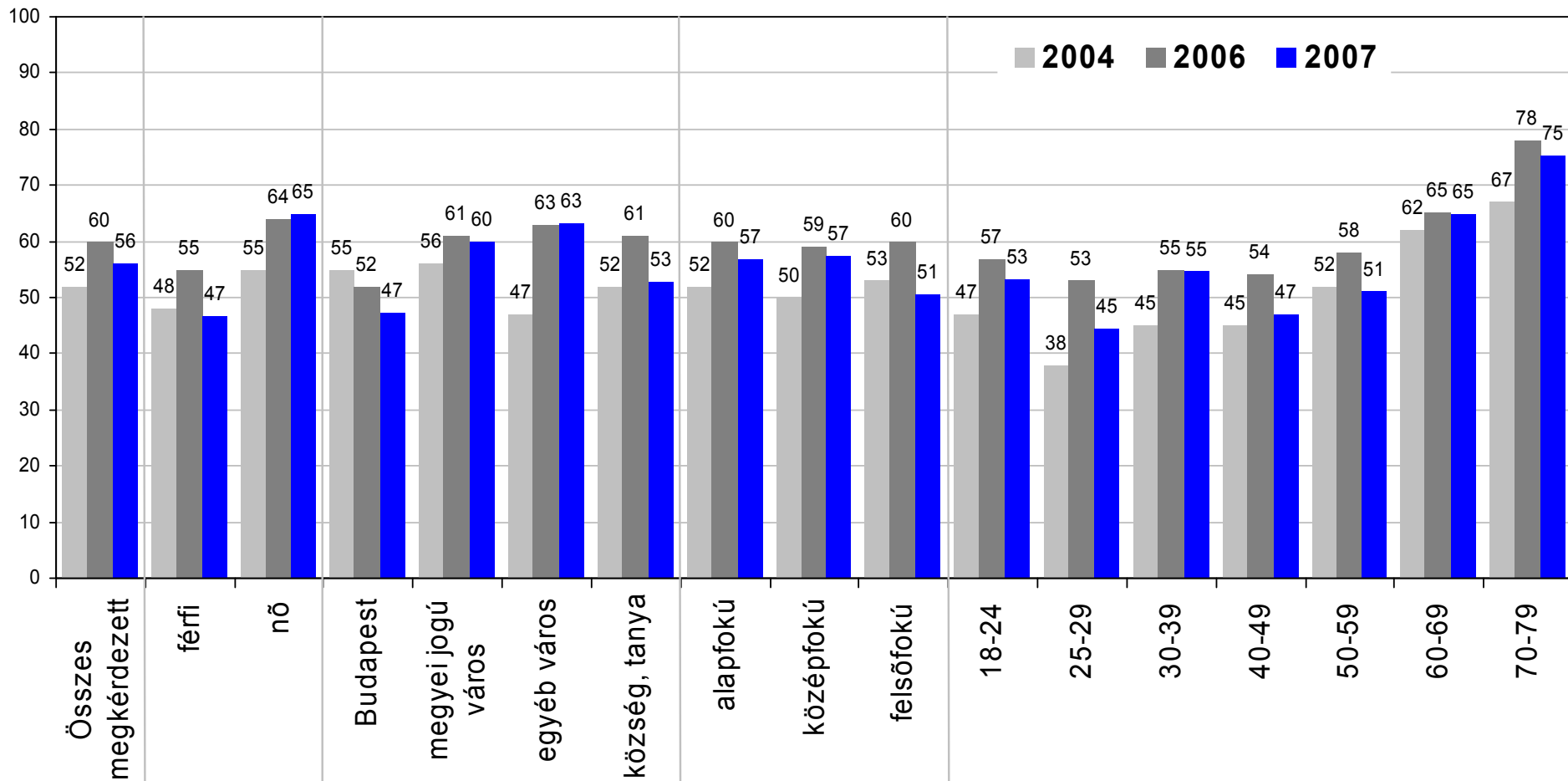
„Meg kellene tiltani a nyitott nyilvános helyeken való dohányzást.”

- Egyetértők aránya -

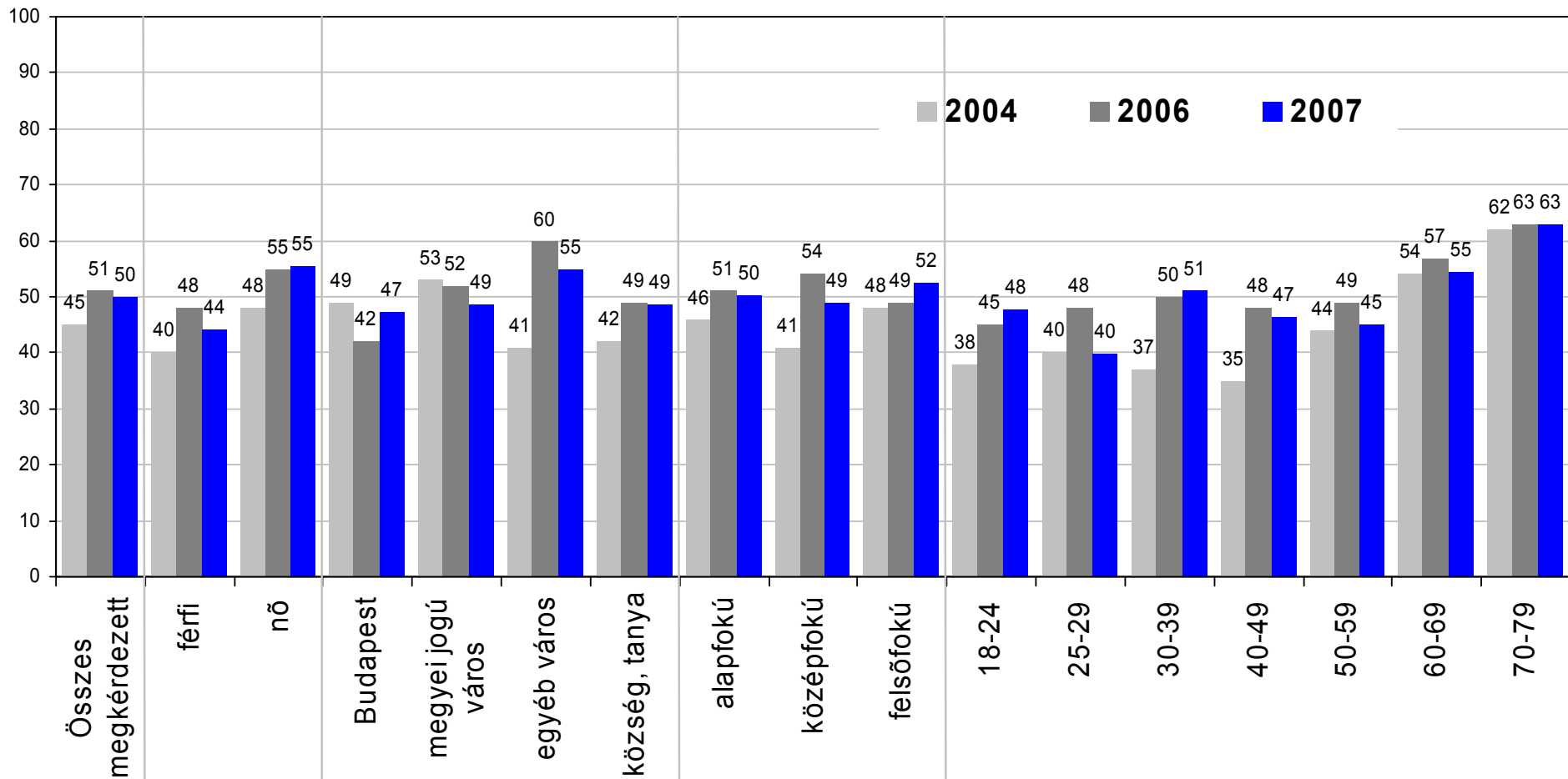
„ Különleges engedéllyel rendelkező üzletek árusíthatnának csak dohánytermékeket.”

- Egyetértők aránya -

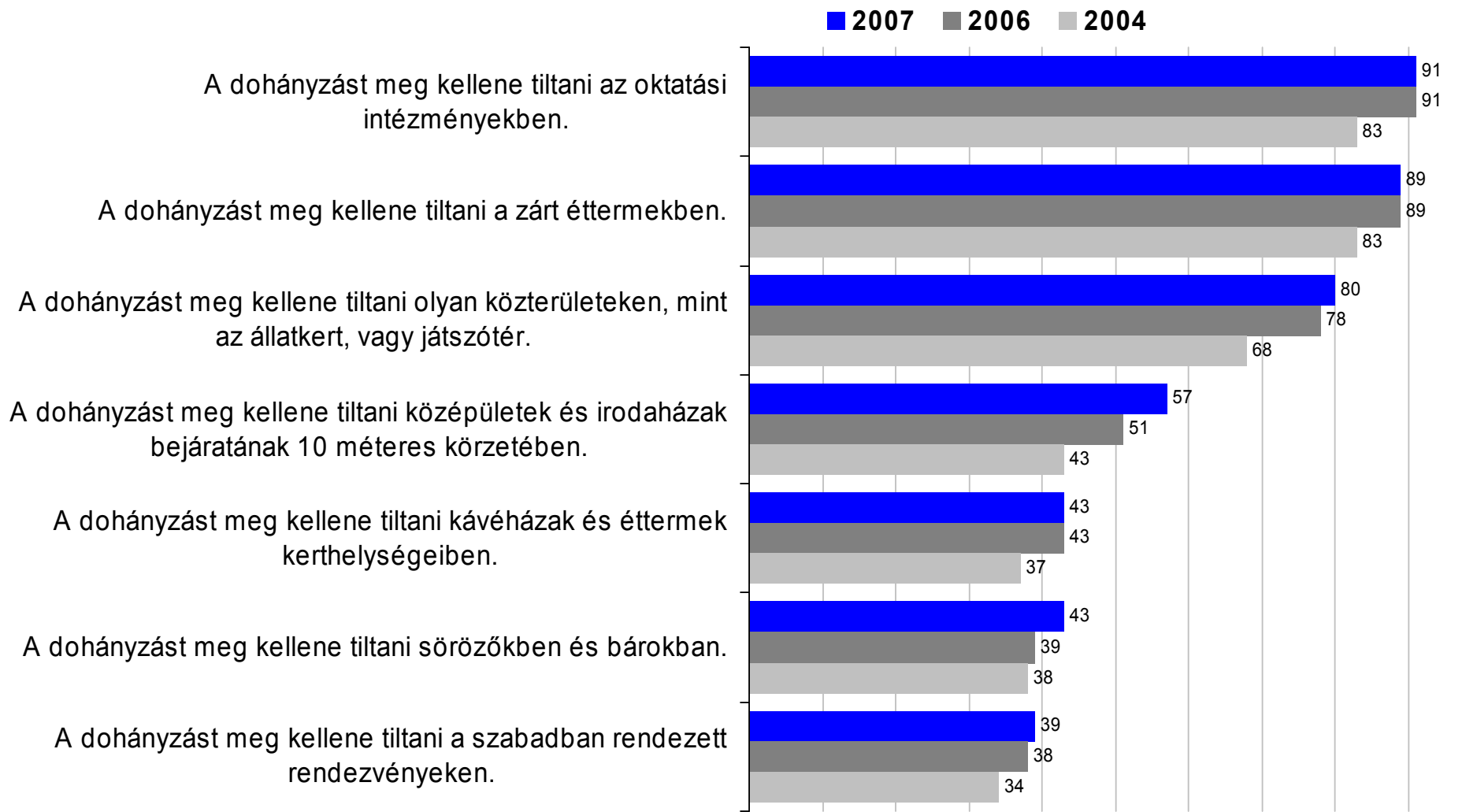
„Meg kellene tiltani, hogy dohánygyárak sport, vagy közéleti rendezvényeket szponzoráljanak.”

- Egyetértők aránya -

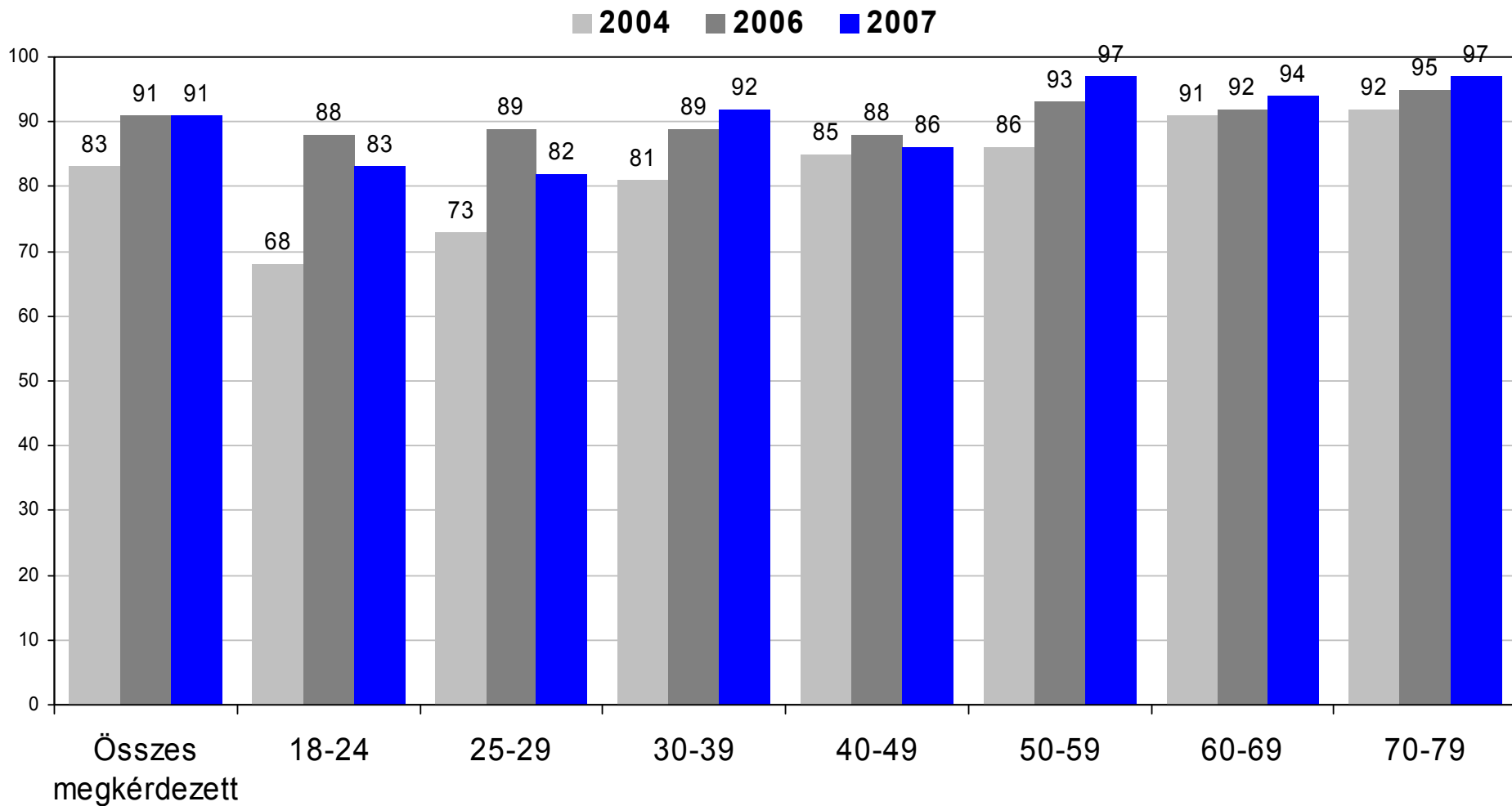
Dohányzással kapcsolatos attitűdök

- Egyetértők aránya, % -

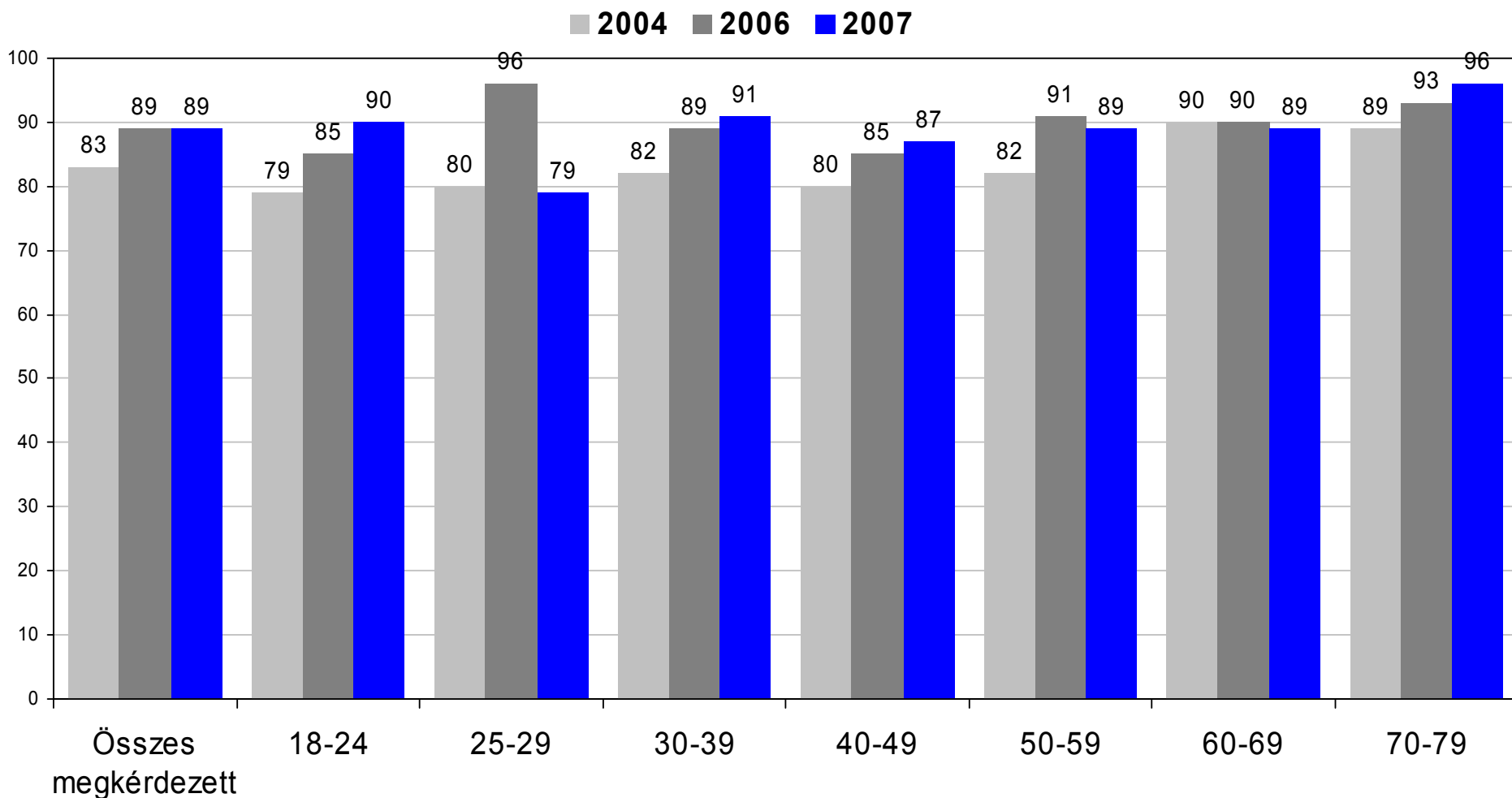
„A dohányzást meg kellene tiltani az oktatási intézményekben.”

- Egyetértők aránya életkor szerint, % -

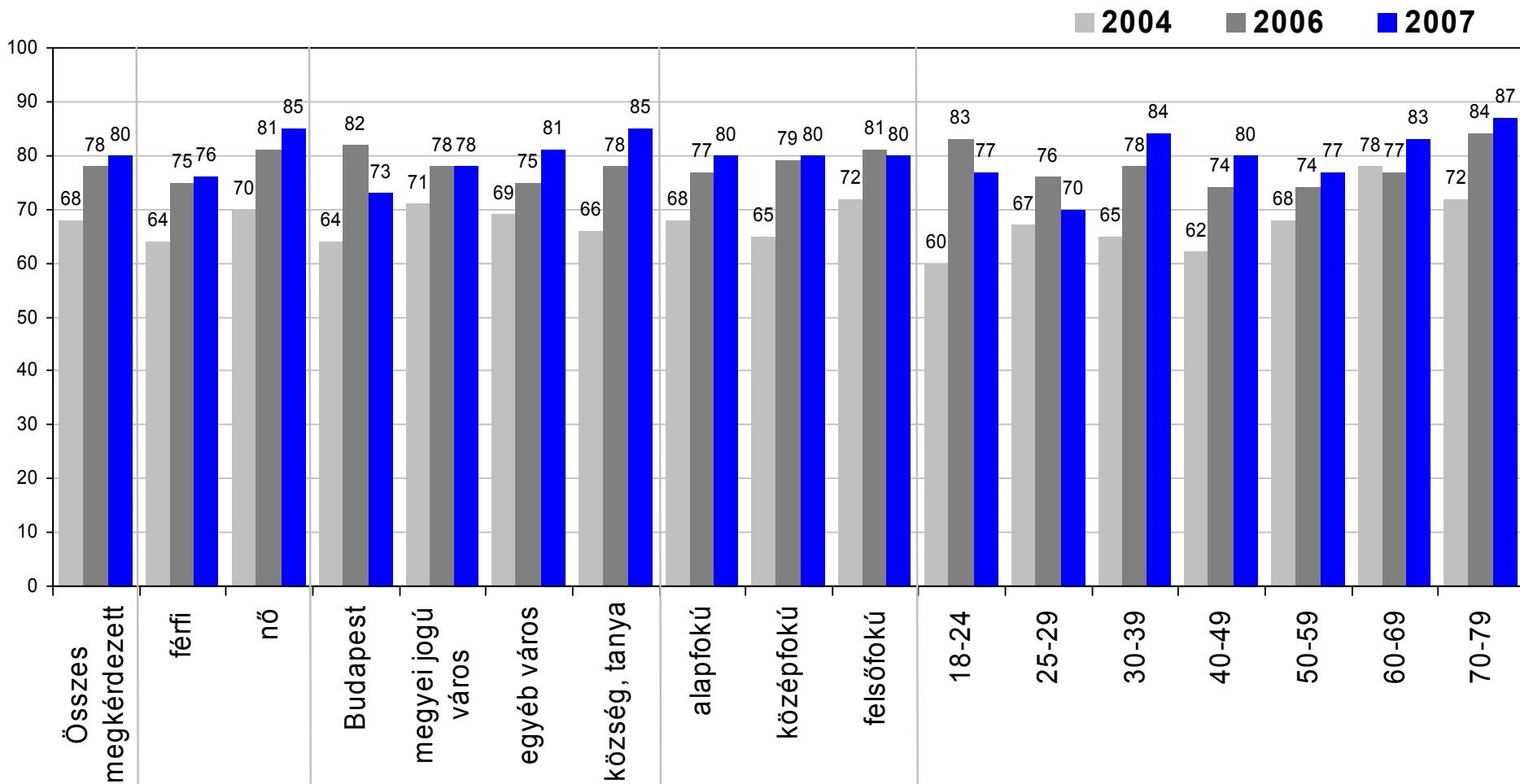
„A dohányzást meg kellene tiltani a zárt éttermekben.”

- Egyetértők aránya életkor szerint, % -

„A dohányzást meg kellene tiltani olyan közterületeken, mint az állatkert, vagy játszótér.”

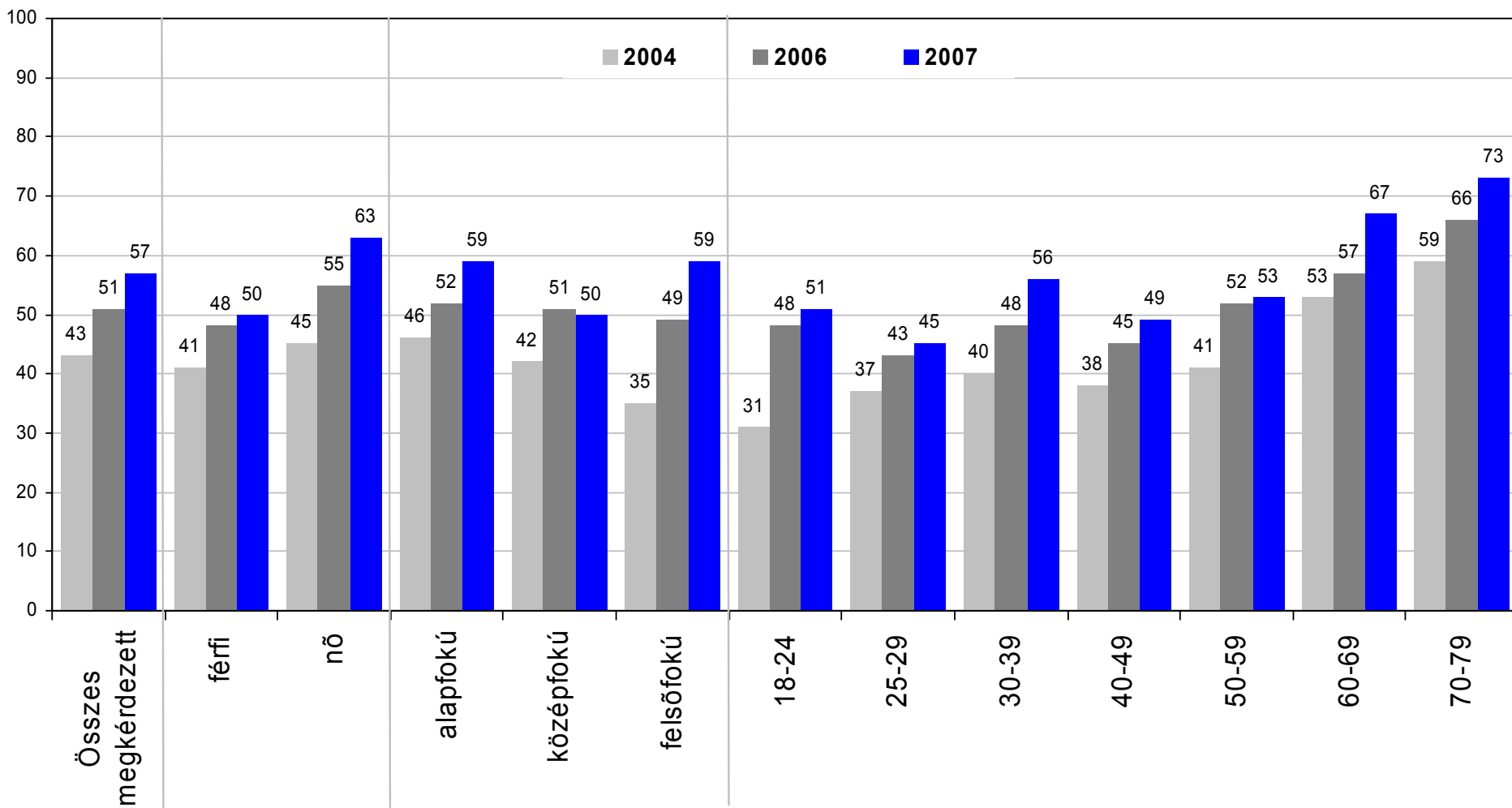
- Egyetértők aránya, demográfiai csoportok szerint % -

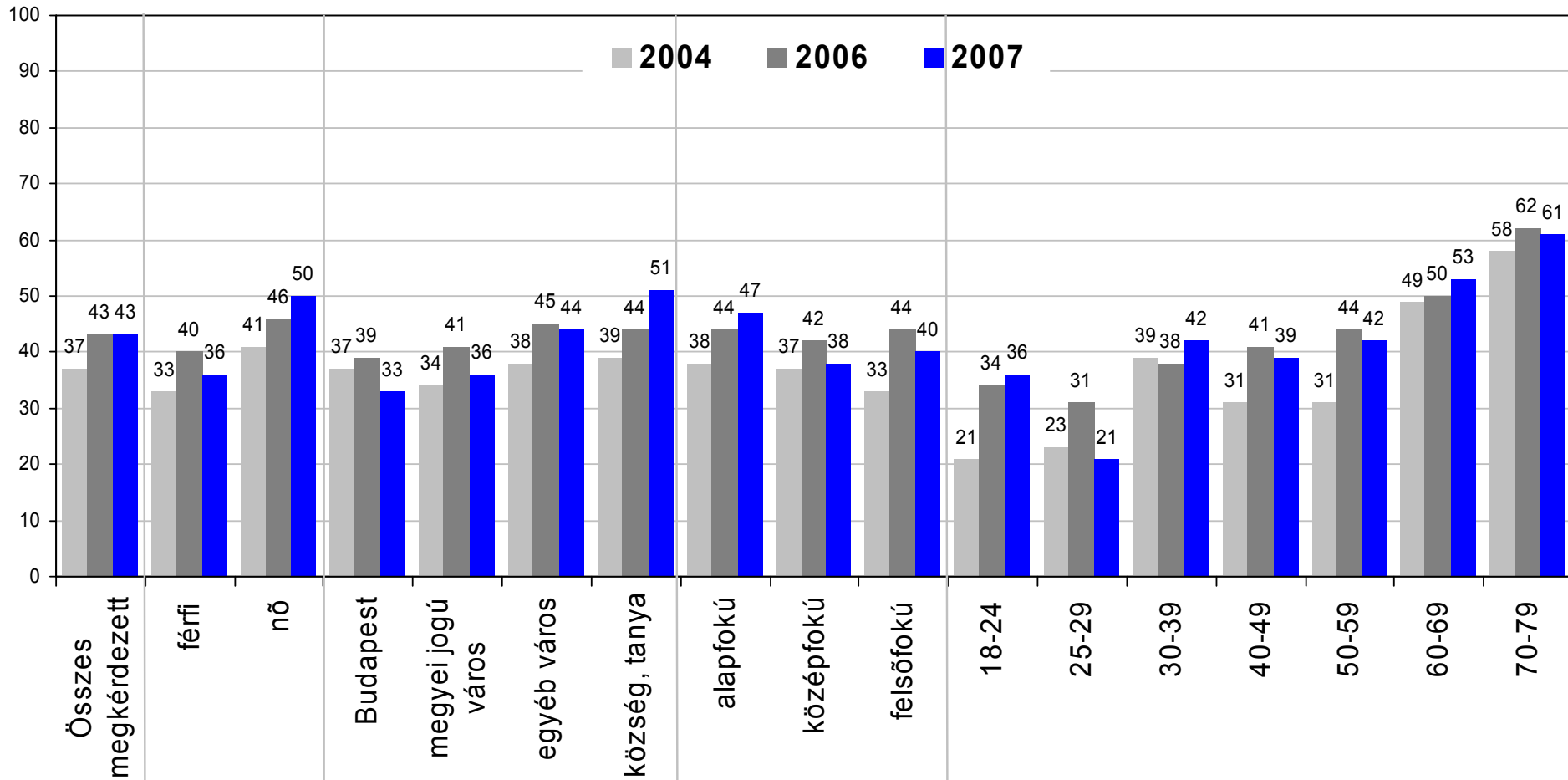
„A dohányzást meg kellene tiltani középületek és irodaházak bejáratának 10 méteres körzetében.”

- Egyetértők aránya, demográfiai csoportok szerint % -

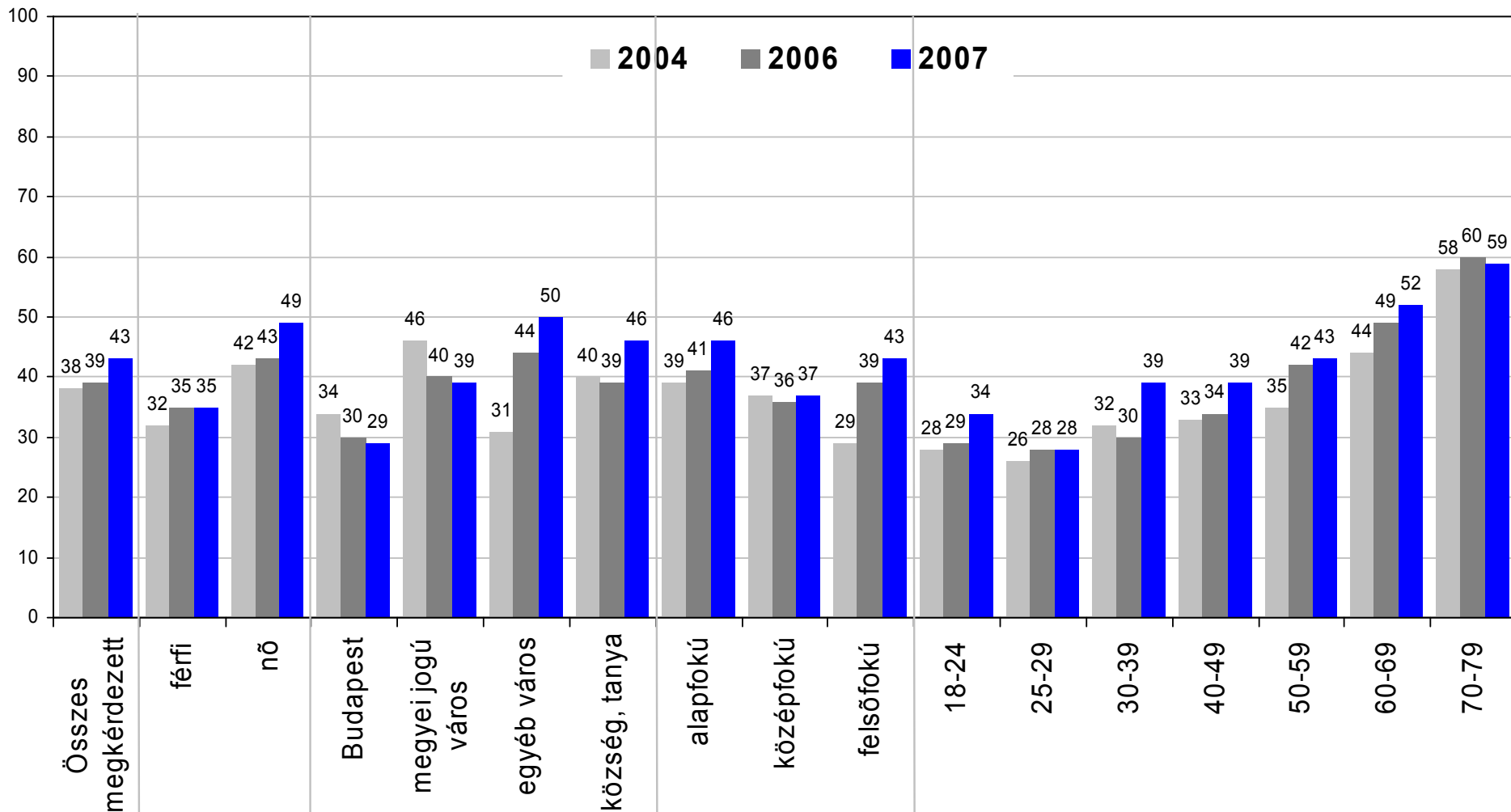
„A dohányzást meg kellene tiltani kávéházak és éttermek kerthelységeiben.”

- Egyetértők aránya, demográfiai csoportok szerint % -

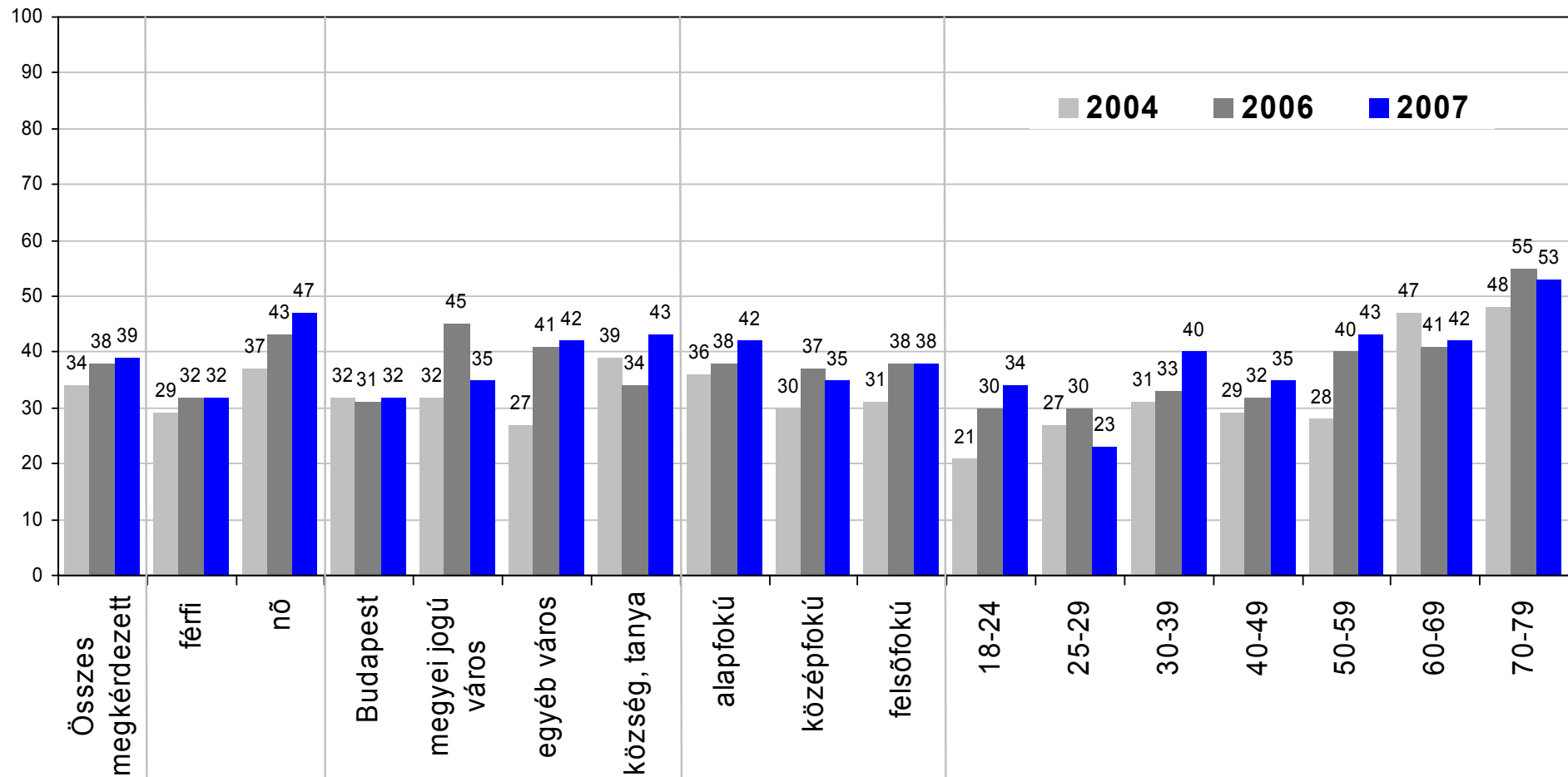
„A dohányzást meg kellene tiltani sörözőkben és bárokban.”

- Egyetértők aránya, demográfiai csoportok szerint % -

„A dohányzást meg kellene tiltani a szabadban rendezett rendezvényeken”

- Egyetértők aránya, demográfiai csoportok szerint % -

Dohányzással kapcsolatos attitűdök

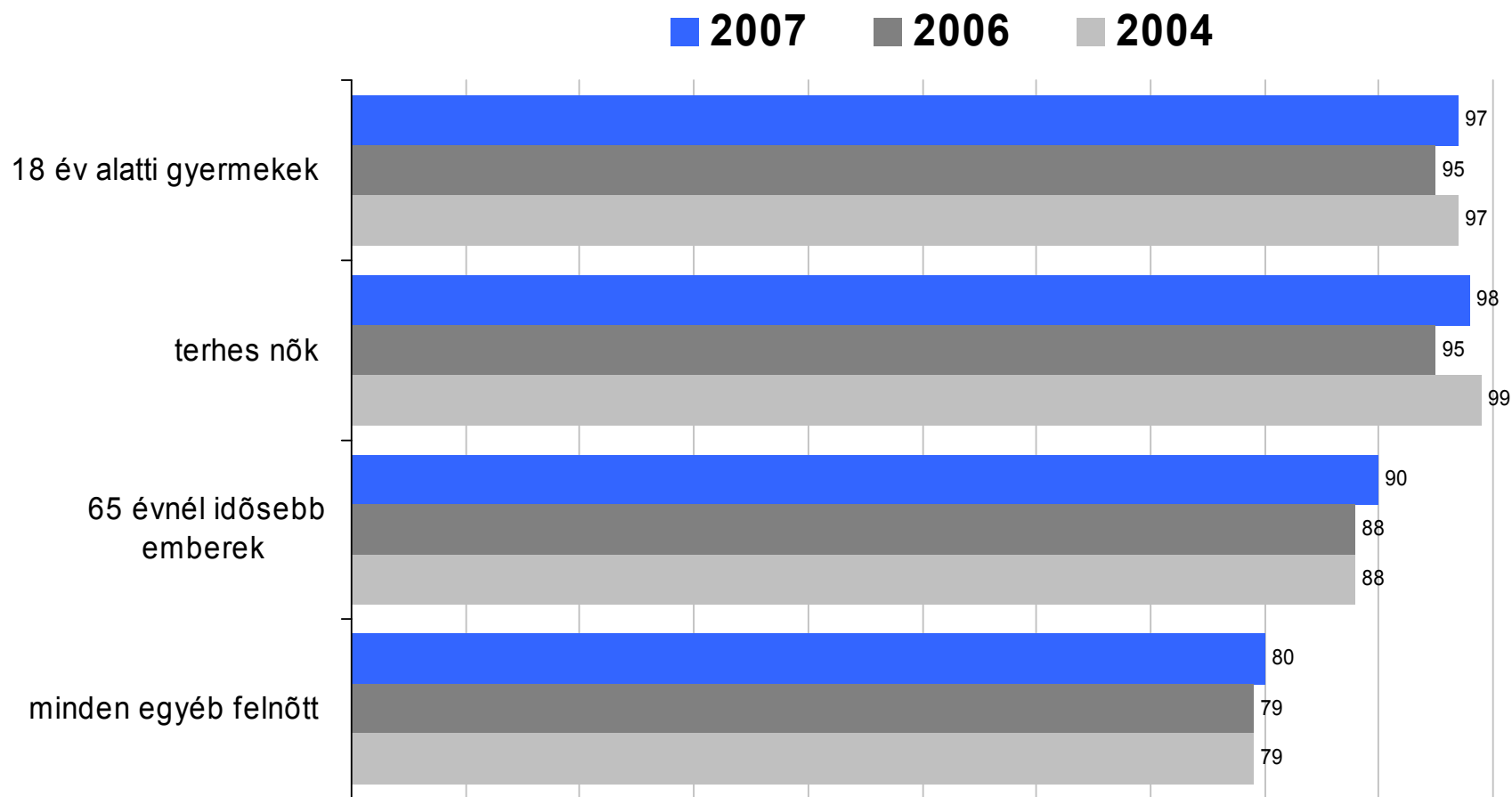
A passzív dohányzástól való mentesítés jegyében a lakosság szinte egésze egyetért azzal, hogy ne legyenek kitéve dohányfüstnek a gyerekek, terhes nők, az idősek. Négy megkérdezettből három még azzal is egyetért, hogy senki se legyen kitéve a passzív dohányzásnak.

2004-ben és 2006-ban is a megkérdezettek több, mint a fele (56-58 %) teljes mértékben egyetértett azzal, hogy „*az embereket óvni kell a passzív dohányfüsttől*”, ha nem is teljes mértékben de a lakosság további harmada is egyetértett ezzel az állítással mindkét méréskor (38-37%). Így összességében a szinte a teljes lakosság a passzív dohányzás ellenzői közé tartozik (93-95%).

A lakosságnak kb. a fele tartja egyszerűnek, hogy „***ha valaki Ön mellett dohányozna, és ez zavarná Önt, mennyire lenne bonyolult megkérni az illetőt, hogy ne dohányozzon***”. Minél fiatalabb csoportot nézünk, annál magasabb azoknak aránya, akiknek ez nem okoz gondot.

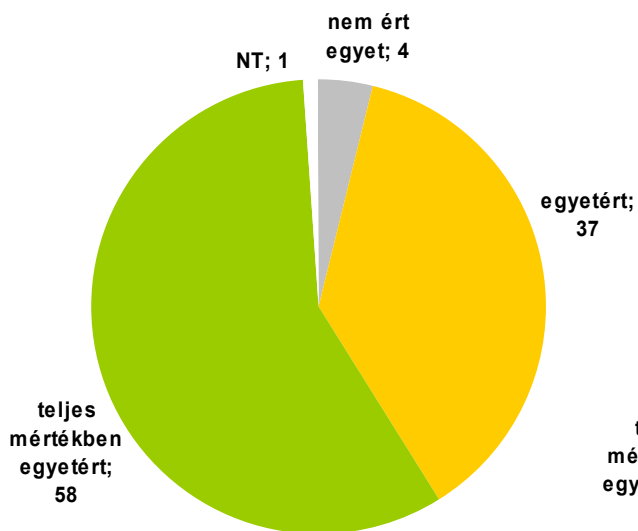
Elfogadhatatlan, hogy dohányfüstnek legyenek kitéve ... – „nem elfogadható”, % -

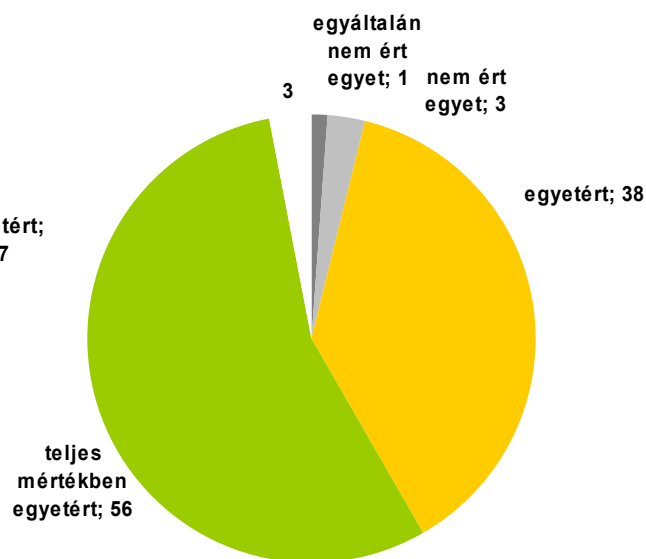
„Az embereket óvni kell a passzív dohányfüsttől”

- % -

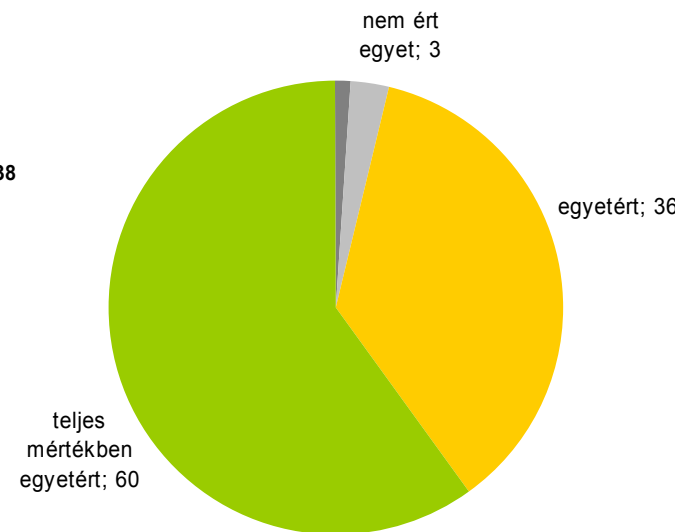
2004

2006

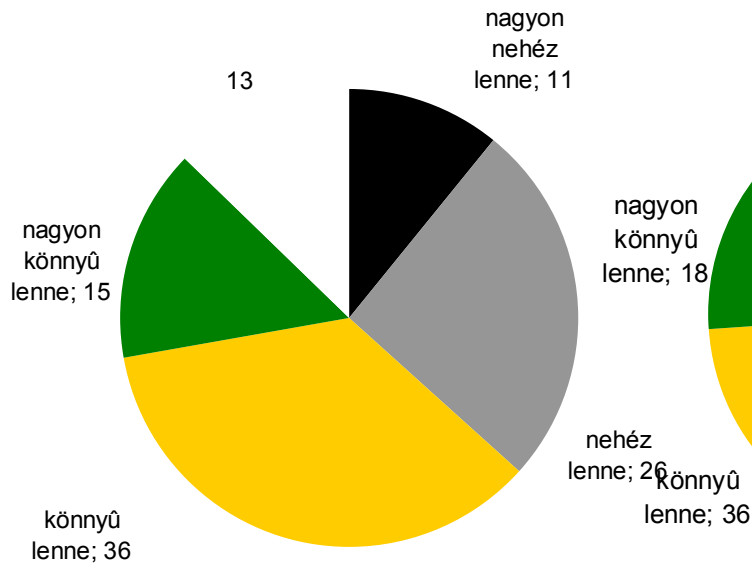

2007

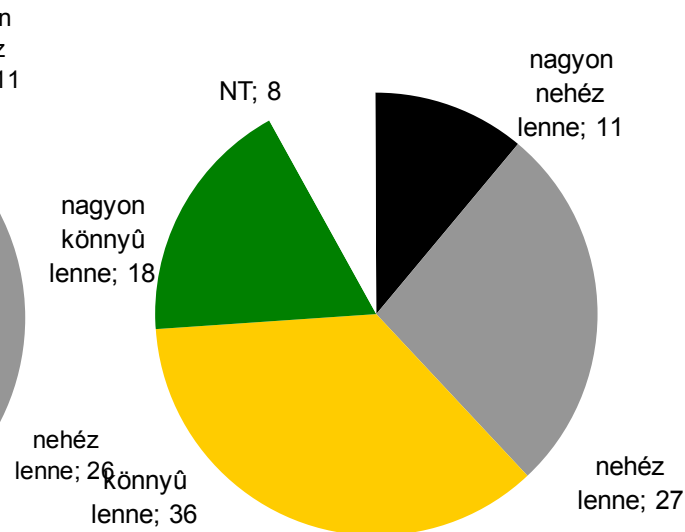

Ha valaki Ön mellett dohányozna, és ez zavarná Önt, mennyire lenne bonyolult megkérni az illetőt, hogy ne dohányozzon?

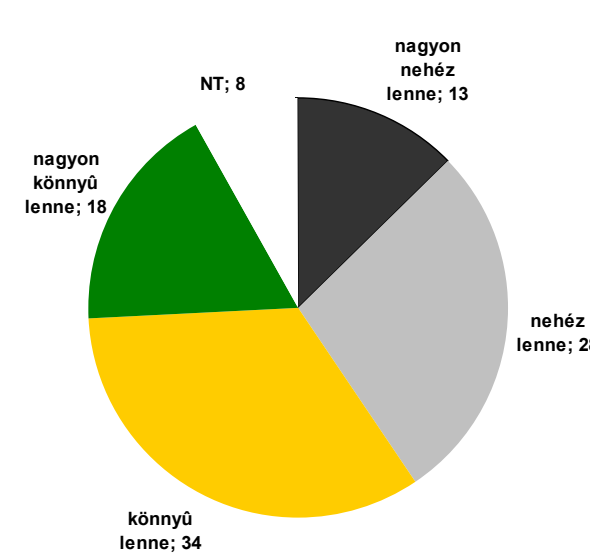
2004

2006

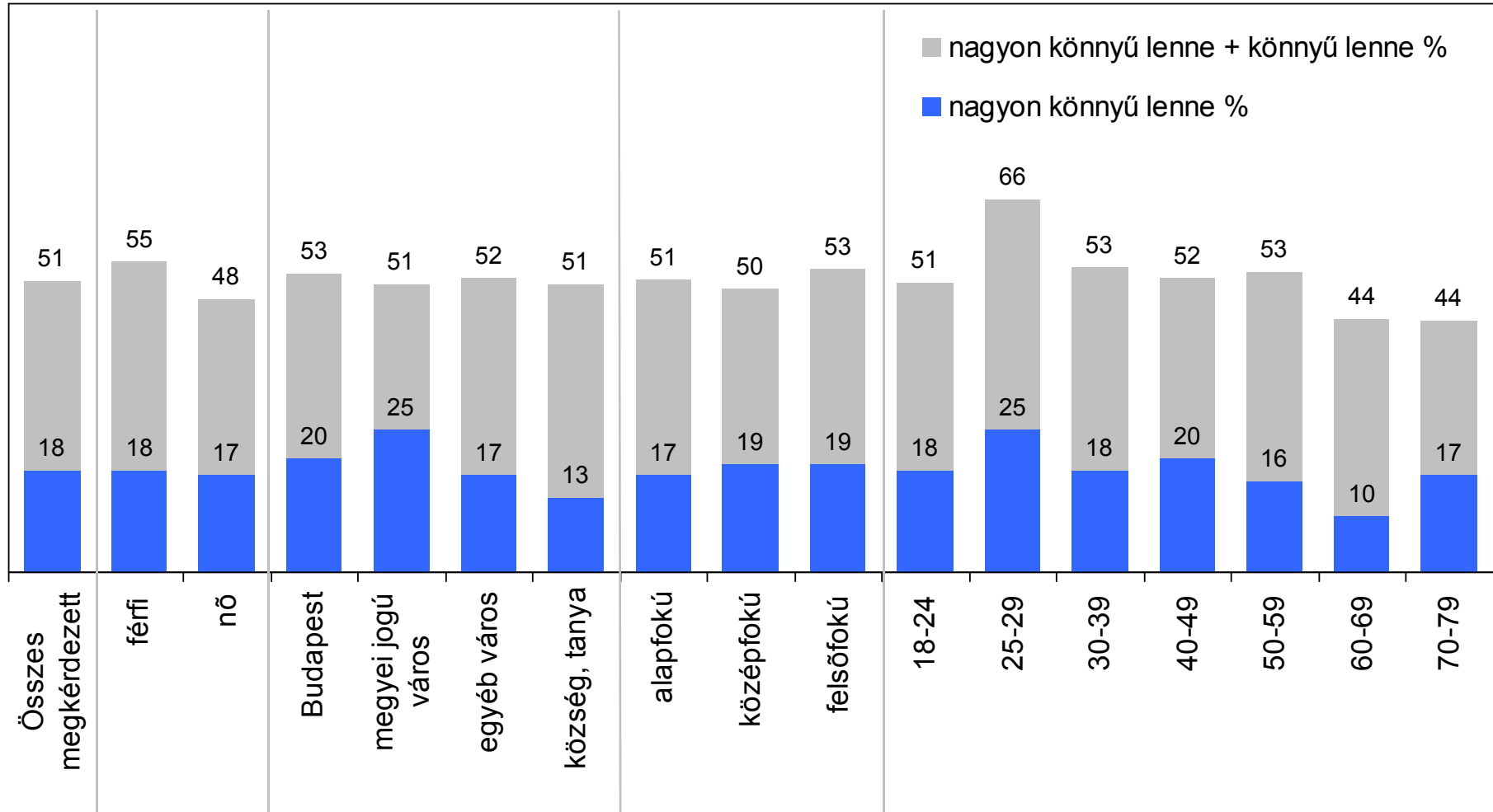

2007

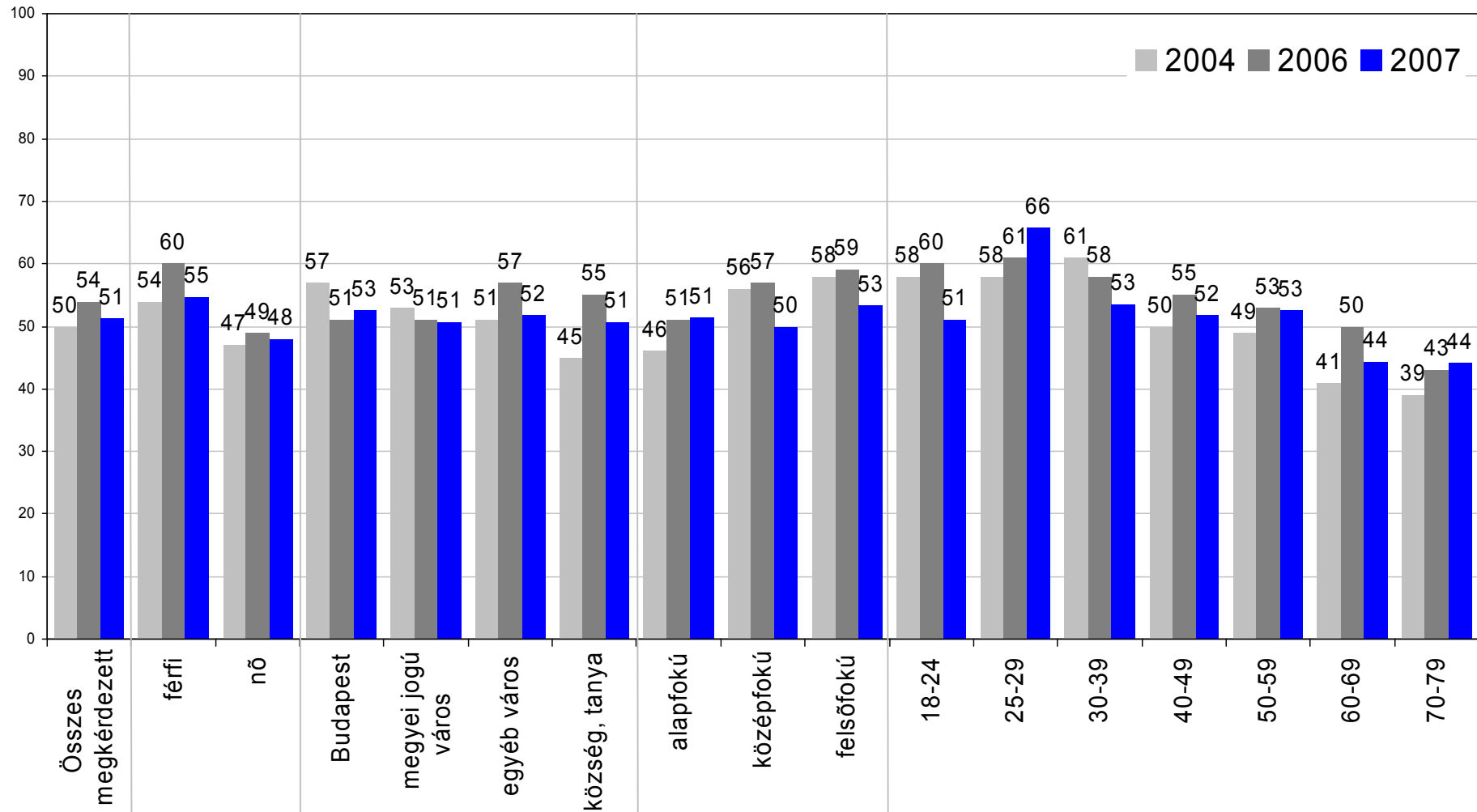

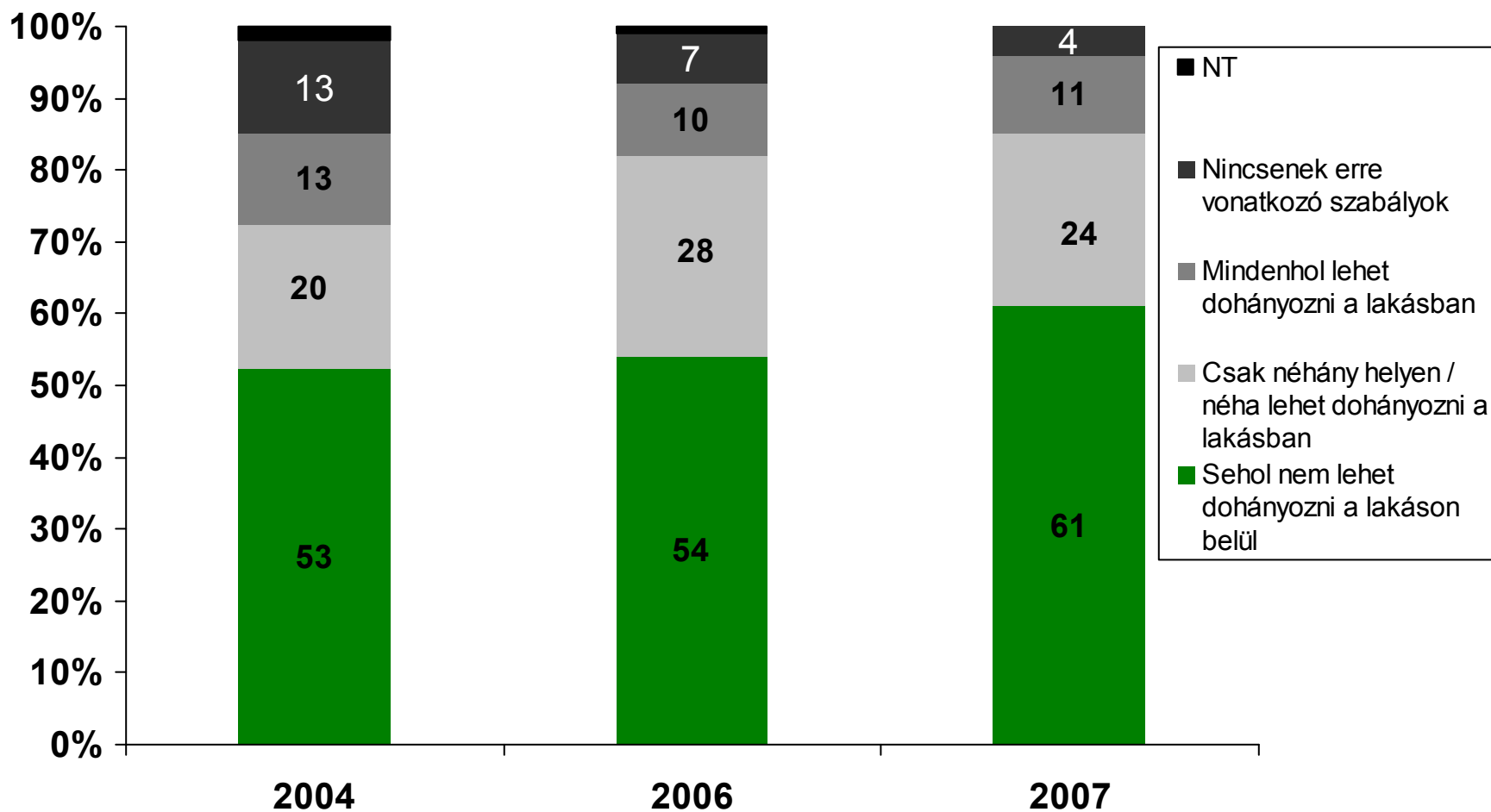
„Ha valaki Ön mellett dohányozna, és ez zavarná Önt, mennyire lenne bonyolult megkérni az illetőt, hogy ne dohányozzon?”

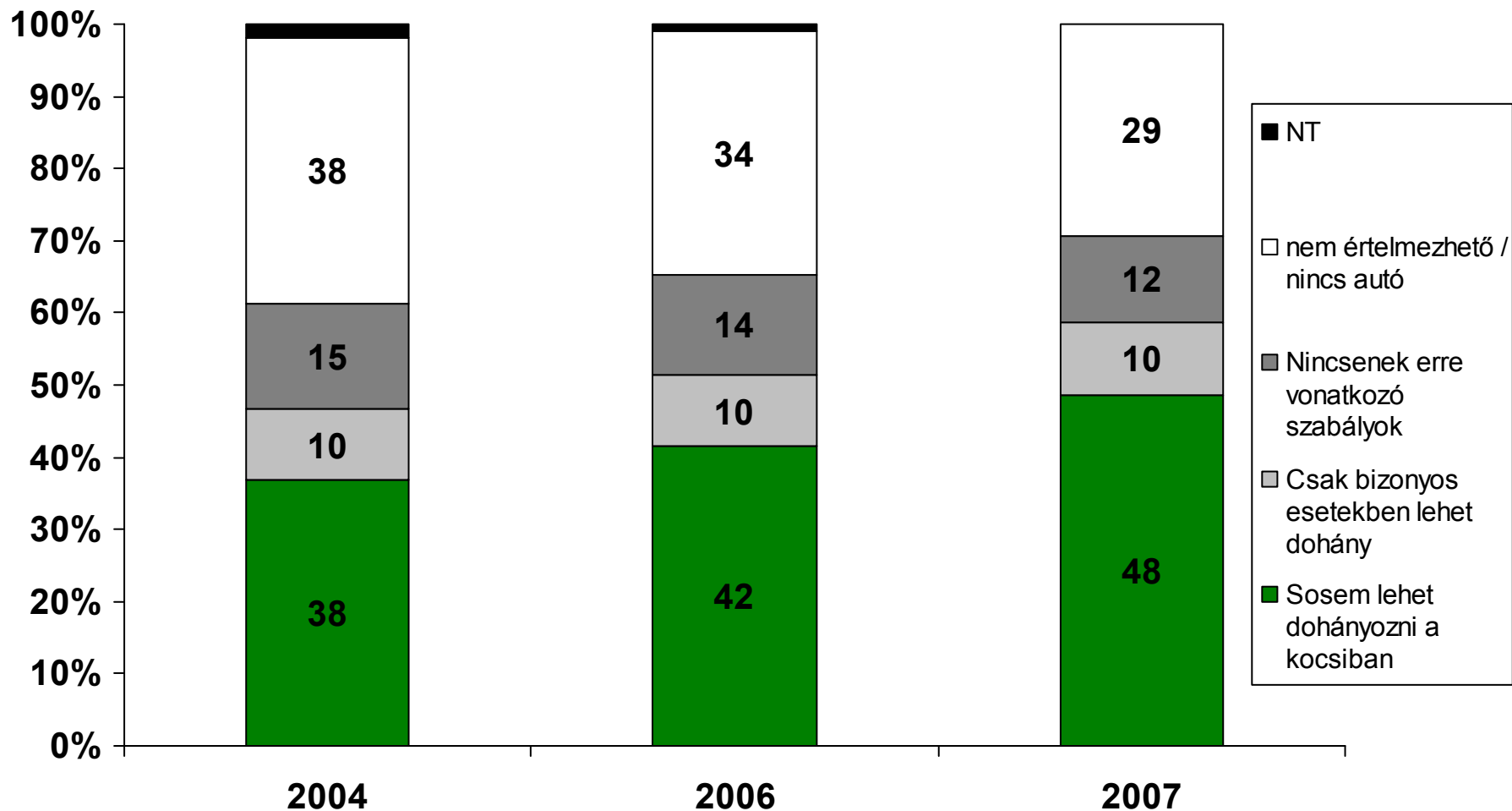
„Ha valaki Ön mellett dohányozna, és ez zavarná Önt, mennyire lenne bonyolult megkérni az illetőt, hogy ne dohányozzon?”

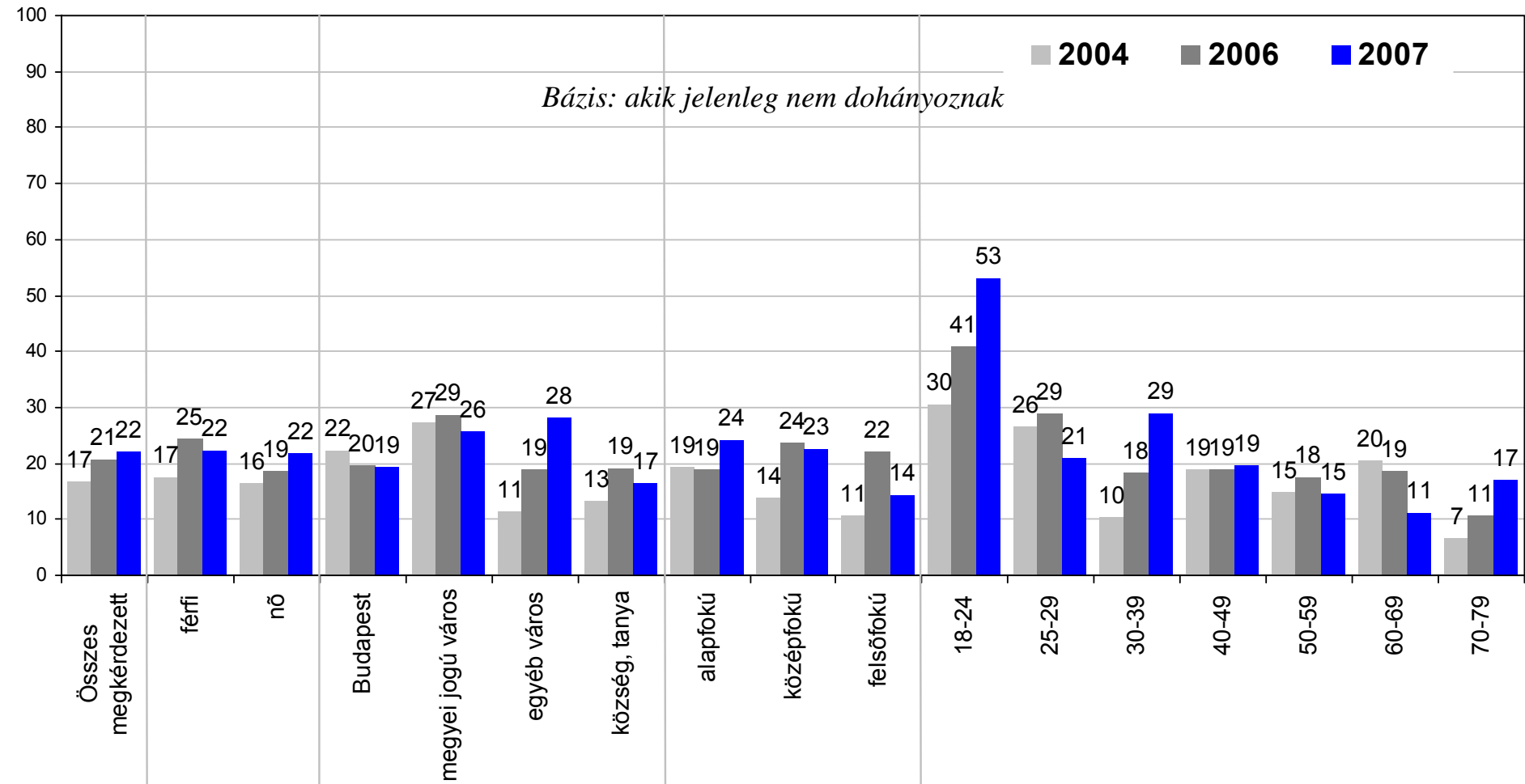
„Melyik állítás a legjellemzőbb az Önök otthoni dohányzási szokásaira, szabályaira?”

„Melyik állítás a legjellemzőbb az Önök autózás közbeni dohányzási szokásaira, szabályaira?”

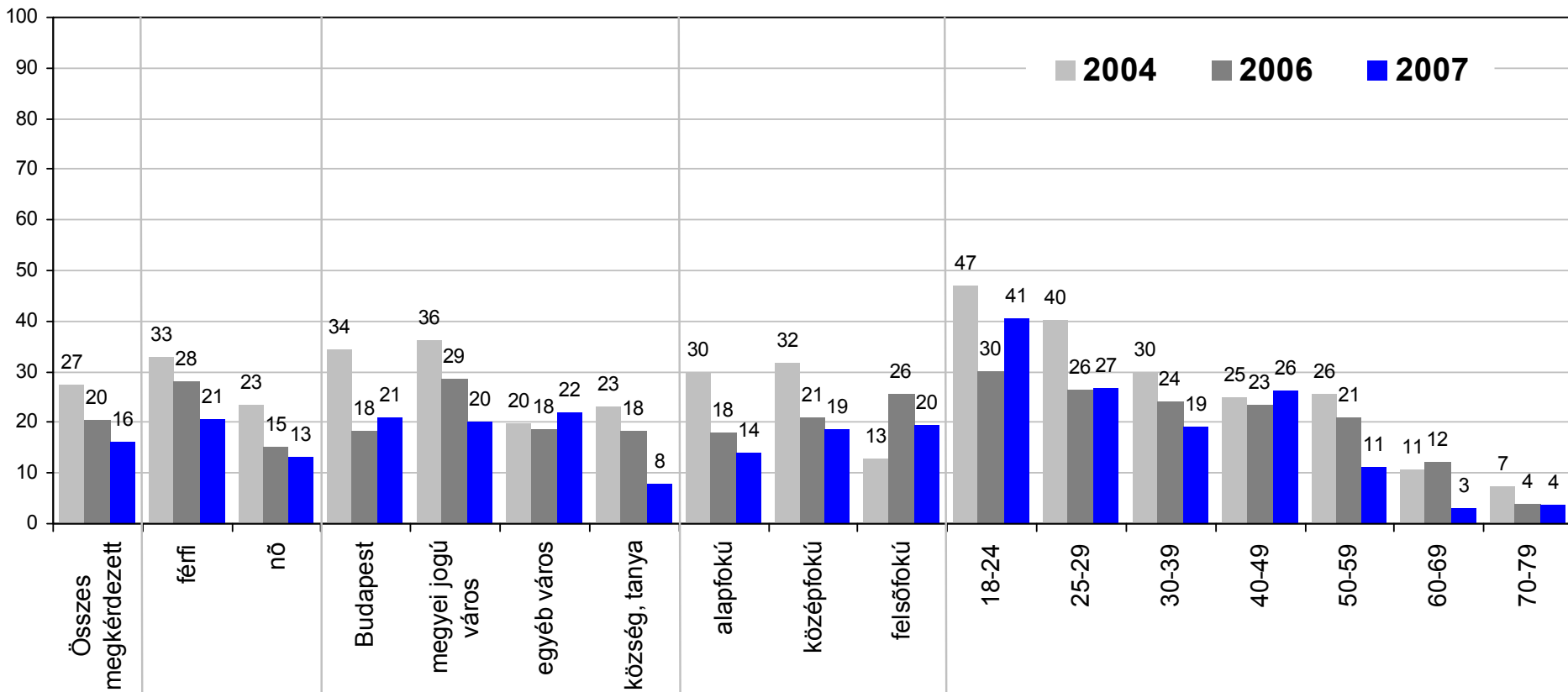

„Az elmúlt héten hány olyan nap volt, amikor dohányfüstnek volt kitéve OTTHONÁBAN” - egy nap, vagy több % -

„Az elmúlt héten hány olyan nap volt, amikor dohányfüstnek volt kitéve MUNKAHELYÉN” - egy nap, vagy több % -

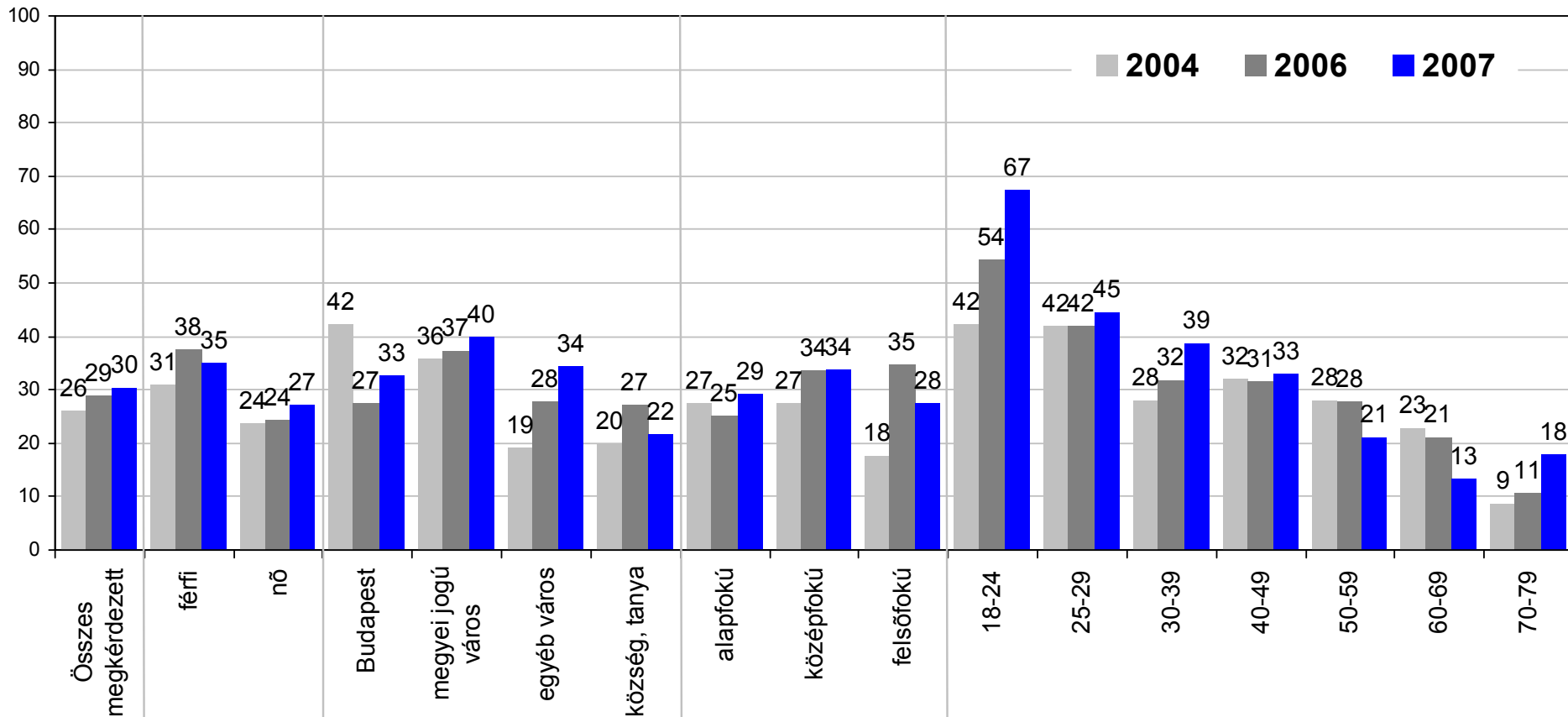
Bázis: akik nem dohányoznak, és van munkahelyük

A nem dohányzók, akik az otthonukban VAGY a munkahelyen ki vannak téve dohányfüstnek

- egy nap, vagy több % -

Bázis: akik nem dohányoznak, és van munkahelyük

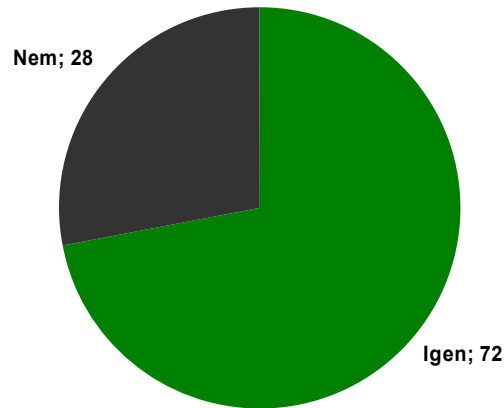
Szabályozás

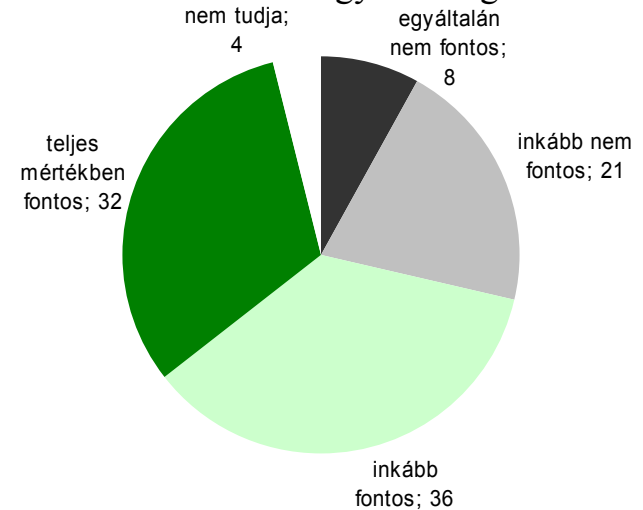

Az elmúlt évben Európa több országában bevezették, hogy valamennyi szórakozóhelyen, a munkahelyeken és a közintézményekben is tilos dohányozni

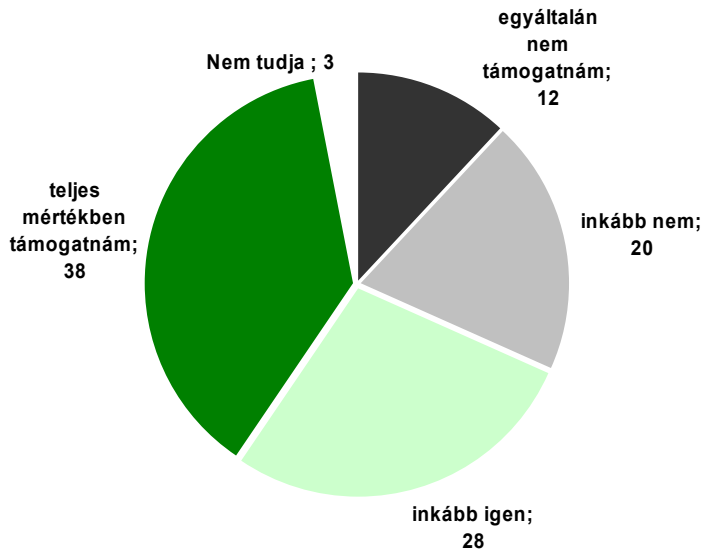
1. Hallott – róla?

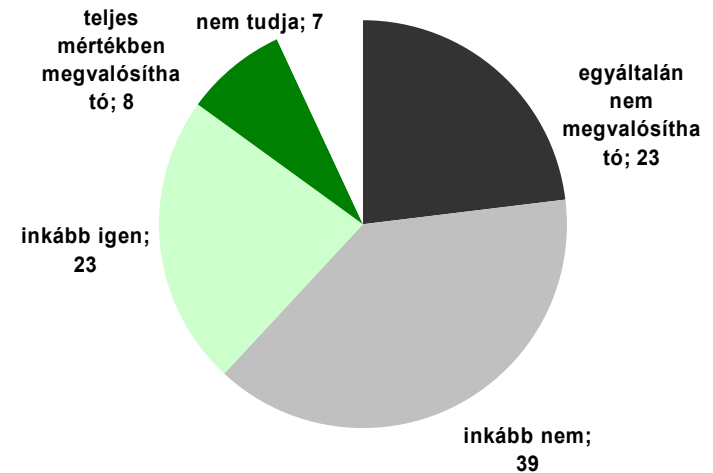
2. Fontos-e ez Magyarországon?

3. Mennyire támogatná

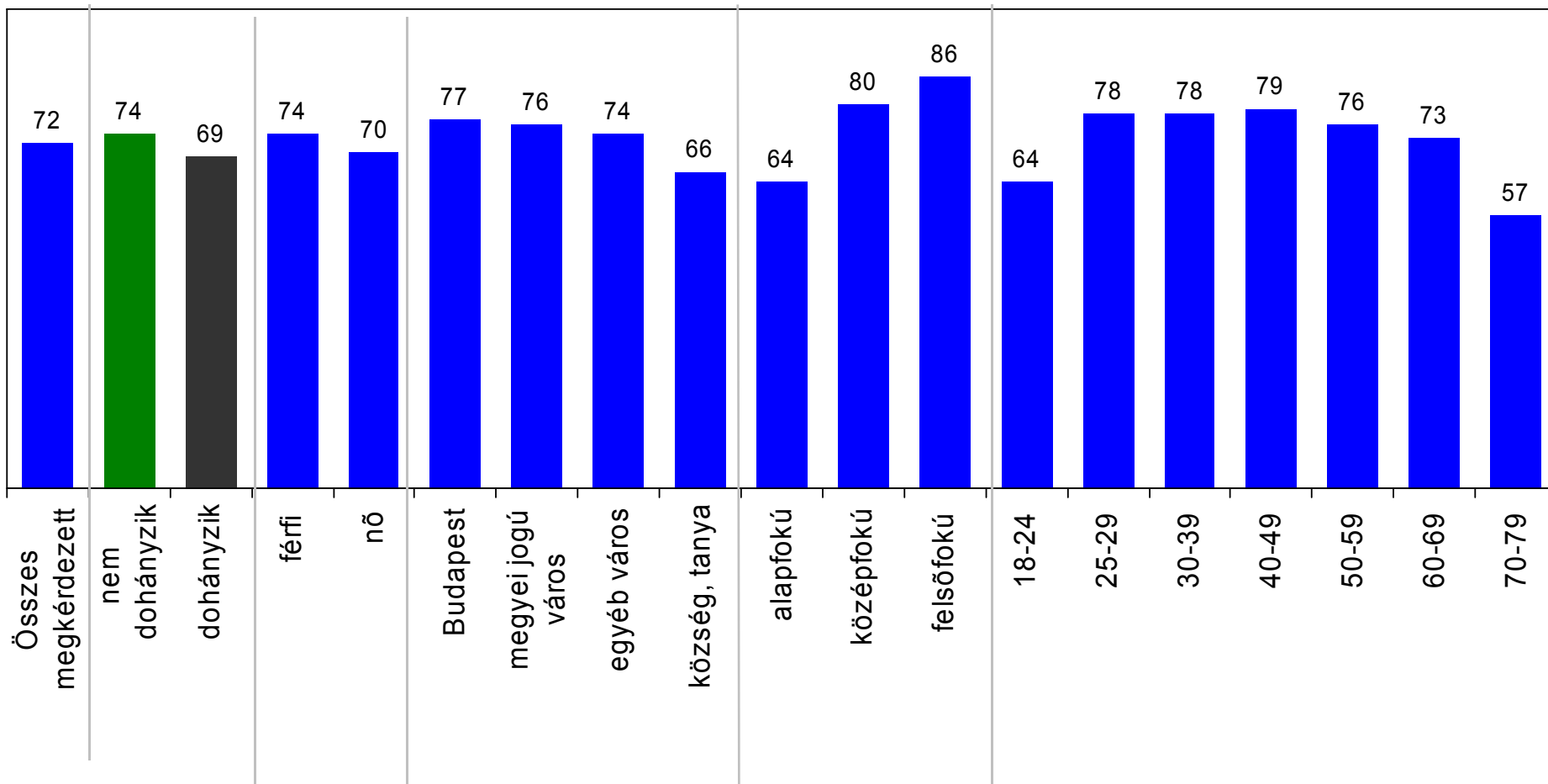

4. Megvalósítható - e

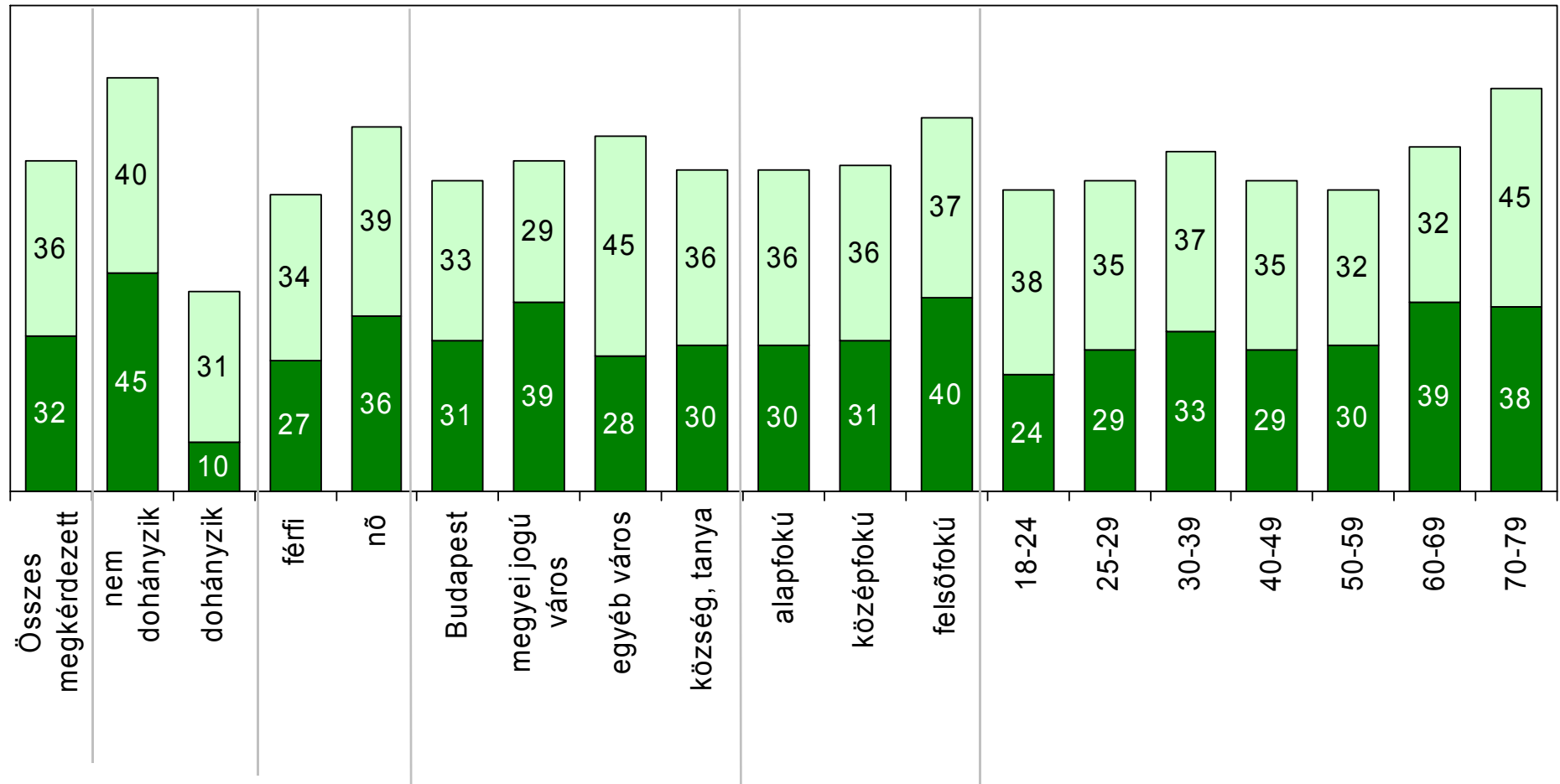
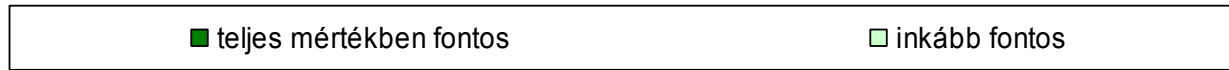

Hallott-e arról, hogy az elmúlt évben Európa több országában bevezették, hogy valamennyi szórakozóhelyen, a munkahelyeken és a közintézményekben is tilos dohányozni?

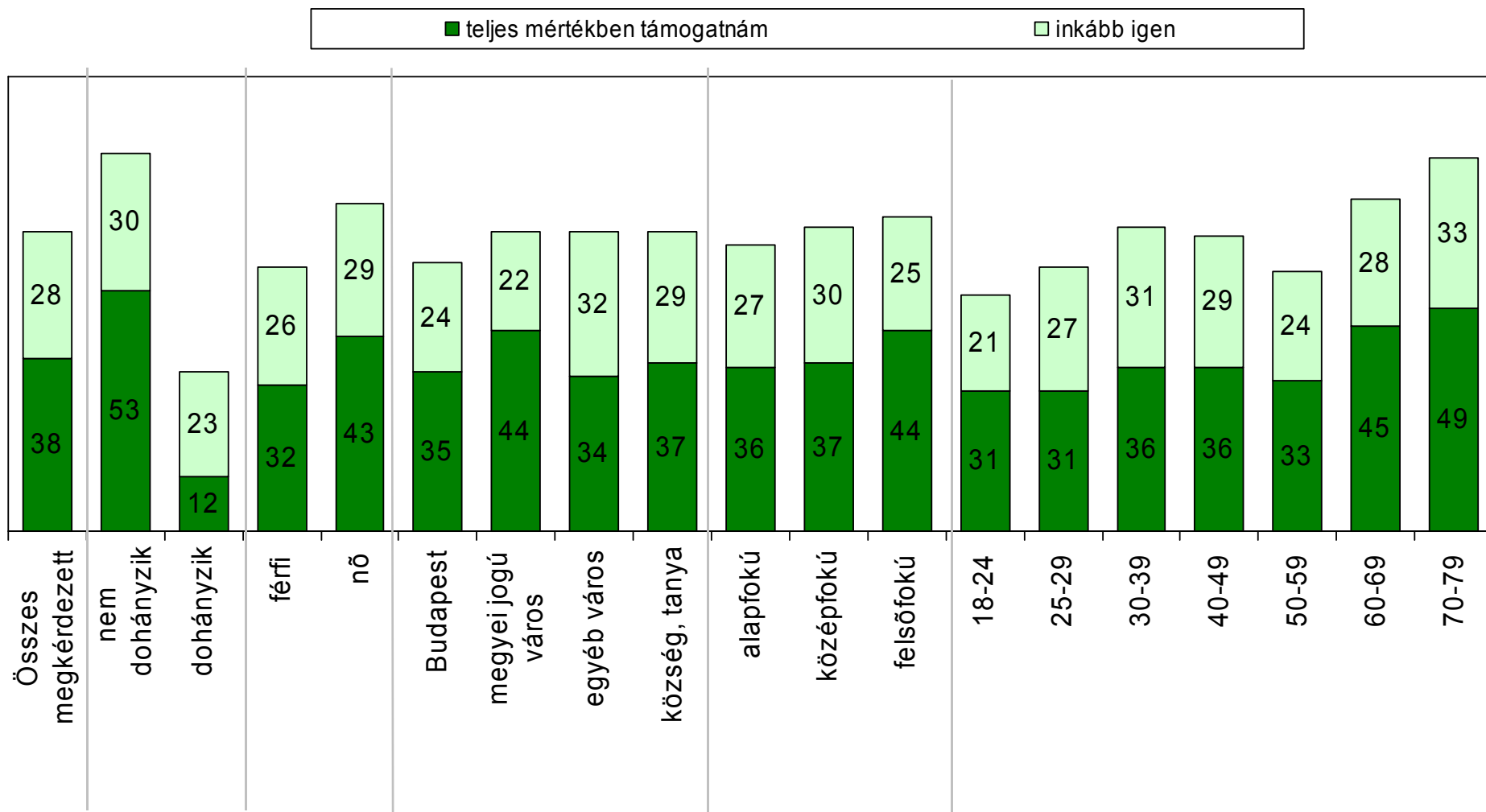
- hallott róla % -

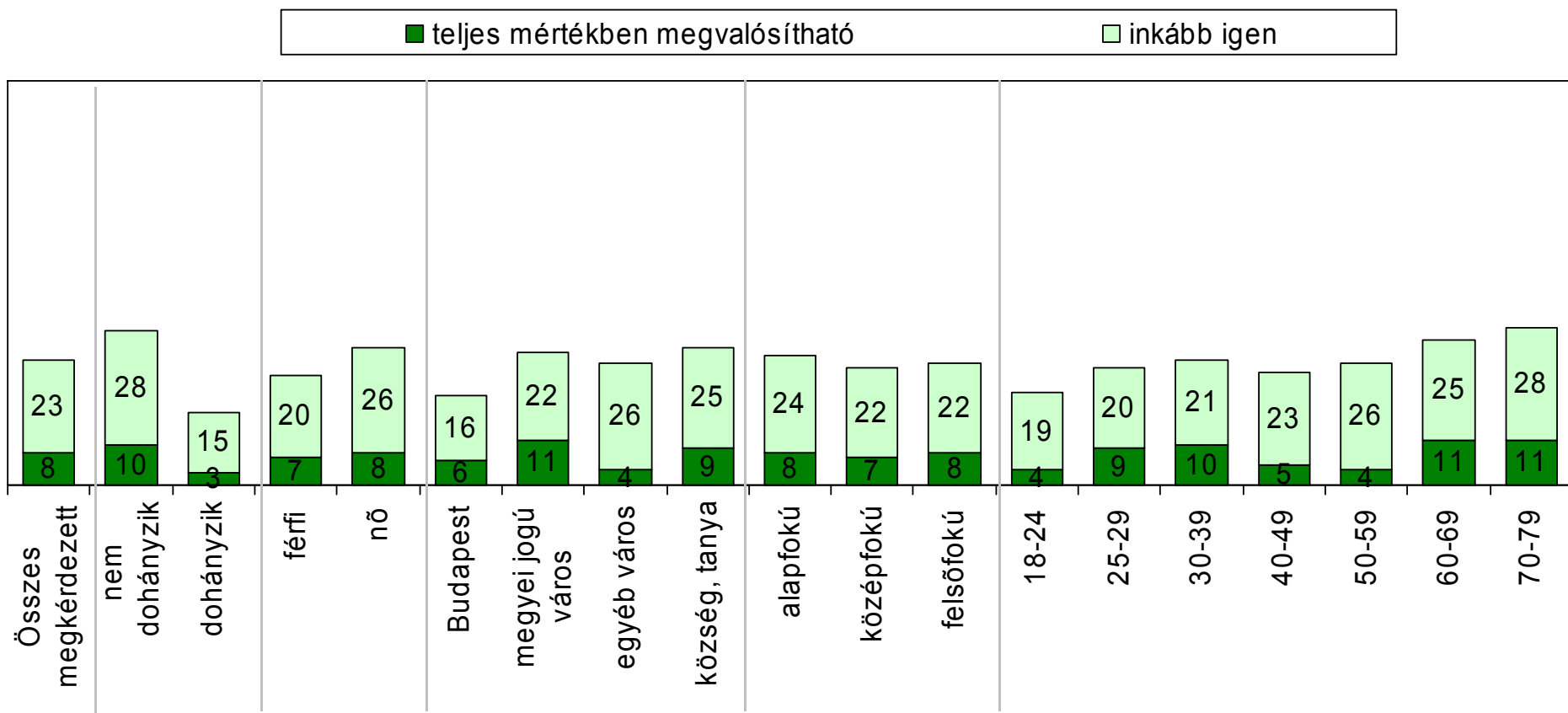
Mennyire fontos, hogy Magyarország is bevezesse az Európai Unió ajánlására ezt az intézkedést?

Mennyire támogatná azt a kezdeményezést, hogy minden nyilvános helyen tilos legyen a dohányzás egy éven belül?

Mennyire megvalósítható az a kezdeményezés, hogy minden nyilvános helyen tilos legyen a dohányzás egy éven belül Magyarországon?

A dohányzást ellenző magyar civil szervezetek iránti ismeret és szimpátia

